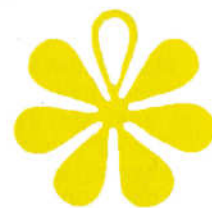

★A★S★D★

OBSAH 5. ČÍSLA 15. ROČNÍKU - 1983

Tvé okno víry
Čtěte s námi Skutky apoštolů
Je nový den — Úcta
Nemilosrdný služebník
„On nakloní srdce...“
On vysvobodí svůj lid...
Pád Babylóna ve světle
archeologie a historiků
Poslední noc Babylóna
Problémy s výchovou
Luther a sobota
Znám Tě podle jména...
Suchá říčka — Bůh ho neopustil
Vyznamenání za dobrotu
a oddanost
Moudrost a stáří
Nezapomínáš také na něco?
Aby poznali Tebe...

ZNAMENÍ DOBY

ODVĚKÁ TOUHA LIDSTVA

Ve dnech 21. — 26. června 1983 se v našem hlavním městě Praze konalo Světové shromáždění za mír a život, proti jaderné válce. Toto světové shromáždění umožnilo otevřený a upřímný dialog o všech hrozbách světového míru. Byly projednány všechny otázky a problémy s cílem vyřešit současnou napjatou a nebezpečnou mezinárodní situaci. Je třeba zdůraznit, že žádná rozdílnost názorů a postojů by nám neměla bránit v tom, abychom se pevně a jednotně postavili proti zničení duchovního i hmotného dědictví národů této planety.

Veškeré mírumilovné lidstvo si dnes plně uvědomuje, že radostný život je možno budovat nikoli v obavách hrožící nebo dokonce rozpoutané války, nýbrž jen při zachování a upevnění trvalého míru, ve vzájemné jednotě a účinné spolupráci všech národů.

Jako věřící si plně uvědomujeme, že v dnešní době vrcholí aktuálnost evangelia pokoje, jehož hlásání přikládáme mimořádně velkou důležitost. Jsme církví, která toto radostné poselství zvěstuje v celém světě, všem národům a na určitých místech i přes mnohé překážky. Jsme ale přesvědčeni, že se nikdy nemůžeme vzdát tak úspěšné služby, jako je právě tato, neboť sám Ježíš Kristus řekl: „Blaze těm, kdo působí pokoj, neboť oni budou nazváni syny Božími“ (Mat 5,9).

Je nutné si znovu a znovu uvědomit, že otázka míru se týká všeho lidstva bez rozdílu rasy, národnosti, náboženství nebo společenského zřízení. Je proto důležité ji uskutečňovat v nedělitelném a mezinárodním měřítku.

Poctivý a zásadní přístup k mírové otázce má silný vliv na odstranění nespravedlnosti a příčin sporů, které vedou k nepřátelství a válkám mezi národy. Práce pro mír a život proti jaderné válce je nutně vztažena ke specifickým situacím a tak získává celosvětovou závažnost. Nynější mimořádně vážná situace ve světě oslovuje každého zdravě myslícího člověka. Lidstvo ještě nikdy nestálo tak blízko hrozbě naprostého zániku. Z motivu evangelia lásky a pokoje jsme osloveni výzvou: „Miluj svého bližního jako sám sebe“ (Mat 22,39). To je naše poslání ke každému člověku, to je základna širších souvislostí touhy po míru. Právě zde objevujeme Boží jednání v dějinách, jestliže na ně odpovídáme věrnou oddaností pohybu lásky, spravedlnosti a pokoje v církvi i ve světě. Jsme voláni evangeliem, abychom pracovali proti strukturám útlaču, který ničí obraz Boží v člověku. Angažujeme se v odporu proti závodům horečného zbrojení, které znepokojuje pokojně smýšlející národy tohoto

světa. Je pravdou, že technika je pro lidstvo velkým darem, je však třeba ji postavit do jeho služeb, nemá-li se stát jeho hrozbou. Rozvoj techniky ústící v objevení atomové energie vnesl do lidských dějin hlubokou změnu. Mír se proto stal bytostným předpokladem života nejen jednotlivců, ale celých národů a lidstva vůbec.

Zvěstujeme-li evangelium pokoje, pak můžeme zcela odpovědně říci, že může být hlášáno jen živým. Bohu záleží na čase dějin, který je pro nás příležitostí ke službě pokoje člověku — člověku, národa — národu. Jako věřící se opíráme o biblický základ, z něhož vycházíme, abychom napomáhali v dnešním světě při uskutečňování velkých dějinných orientací. Jednou z nich je uvědomovat si své postavení ve službě míru a pokoje mezi všemi lidmi.

Světové shromáždění za mír a život, proti jaderné válce bylo také demonstrací, jak mohutní vědomí, že mír se týká všech lidí. Udržovat pokoj a šířit jej, vychovávat k němu a učit se mu, je stále aktuálním posláním křesťanů v tomto světě. Nestačí jen o míru hovořit a psát, neboť mír závisí na vnitřním přesvědčení, na postojích, názorech a činech každého z nás. Pokládáme proto za velmi potřebné, aby došlo k obnově výchovy srdcí, abychom všichni lidé ve vědomí křesťanství a lidské odpovědnosti, každý na svém místě, měli na zřeteli pokojný rozvoj společnosti a společně plnili úkoly k povznesení našeho pokolení.

Církev a křesťané nežijí v tomto světě mimo čas a prostor. I když jejich víra má základ ve zjevení Božího království, o němž Kristus prohlásil, že není z tohoto světa, dokazuje Ježíšova cesta zápasu o lásku, milosrdenství a pravdu ve světě a že jeho království je pro tento svět. Bohu, který se vtělil v Kristu, záleží na světě, na tom, aby svět byl zachován a aby život na něm byl důstojným životem člověka, což potvrzuje samotné prohlášení Ježíše Krista: „Já jsem přišel, aby život měli a hojně měli“ (Jan 10,10b). Spasení v Kristu nemá jen rozměr spirituální a osobní, nýbrž se týká celého člověka a celého světa. A tímto pověřením od samotného Ježíše Krista jsme zavázáni celému světu, jak to zaznamenal evangelista Marek: „A řekl jim: Jdouce po všem světě, kažte evangelium všemu stvoření.“ Zde se otevírá křesťanům široký horizont, v němž vidí dění světa a své poslání v něm.

Jako věřící stojíme a budeme vždy stát za věcí míru a opravdového pokoje mezi národy i mezi sebou, neboť jen tak můžeme odpovědně splnit své poslání jako neformální křesťané.

E. KOBIELA

Bible je protkána jedinečnými Božími sliby. Jeden z nich můžeme číst v knize proroka Izaiáše: „Člověka spoléhajícího na tebe chráníš pokojem, pokojem, nebo v tebe doufá“ (Iz 26,3). Je to radostná píseň důvěry spoléhající na Boží dobrotu, je to vyjádření neotřesitelné naděje, které staví na Boží věrnosti a stálosti. Člověk, spoléhající na Boha, neztrácí vnitřní pokoj, klid srdce, jistotu Boží ochrany za žádných okolností.

I věřící člověk někdy prožívá situace, které mu nepůsobí radost. Určité situace mohou být zdrojem strachu a přinášet úzkost. Mohou nastat situace, v nichž nenacházíme řešení. Může to být nějaká nemoc, úraz, nezdar, nepochopení a podobně. Každý sám nejlépe ví, co se ho v životě nejbolestivěji dotklo. Kde vzít v takových chvílích pokoj? Co dělat, abychom neztratili klid?

Uvedený text bible nabízí řešení. Kdo spoléhá na Boha, kdo mu důvěruje a očima víry se dívá k Božímu trůnu, ten neztrácí klid. Podle toho, kam se díváš v nebezpečí, podle toho vypadá tvůj vnitřní stav. Uprostřed životních zápasů můžeme být někdy unavení a pociťovat úzkost. Někdy i věřící člověk může plakat, zatímco se svět kolem něj směje. A přece ta klidná linie důvěry opravdovému věřícímu vždy zůstává.

Ze stránek bible k nám promlouvají zkušenosti mnoha lidí. Pro dnešní zamyšlení použijeme jen tři z nich. Jsou to příklady tří mužů, kteří si zachovali důvěru v Boha i v těch nejtěžších okolnostech.

OKNO DŮVĚRY

O prvním píše bible ve zprávě o potopě: „Okno uděláš v korábu loket od shora a do boku vsadíš dveře“ (1 Moj 6,16). Představme si tu velkou loď. Nic nerušilo její hladké linie, pouze na boku jediné dveře a nahoře jediné okno — nový překlad říká světlík — odkud do všech místností přicházelo světlo. Loď nevymyslel Noe, ale Bůh mu řekl, jak má stavět. Vedle účelnosti zde můžeme vidět ještě další smysl.

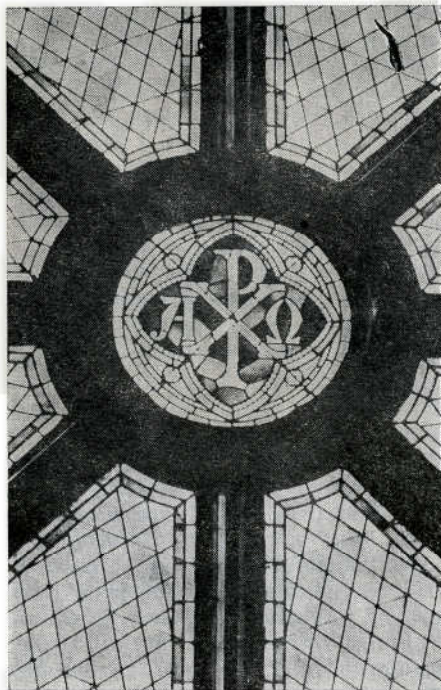
Kolem Noema zuřila bouře potopy, umírali lidé, hynula zvířata, zanikal starý svět. Jak hrozná a dramatická podívaná! „Co se asi venku děje? Jak to tam vypadá?“ Měl o tom Noe přemýšlet? Nic z toho neměl vidět. Venku probíhala strašná katastrofa, Bůh to před ním netajil, ale Noe se tím neměl zabývat, neměl přemýšlet jen o hrůzách a trestech, neměl pozorovat vlny, které se valily na koráb.

Co viděli obyvatelé lodi tímto oknem? Nic z problémů okolo. Viděli jen světlo. Svou mysl neměli obtěžovat hrůzami, které byly tak blízko. Jejich mysl mělo osvětlovat

TVÉ OKNO VÍRY

*

B. DYMAČEK

světlo naděje na vysvobození. Na lodi bylo postaveno skutečné okno, ale to bylo současně oknem víry pro všechny, kteří prožívali zánik starého světa. Světlo, které pronikalo do lodi, bylo symbolem, že tam, kam postaví Bůh člověka, není místo pro pochybnost.

I v našem osobním životě záleží na tom, kde máme okno a co jím proniká dovnitř, zda hluk světa, obraz událostí a zneklidňující zprávy nebo světlo důvěry Bohu za všech okolností.

Loď nesměla mít žádnou škvíru, všechno muselo být řádně zatmele. Dveře na boku zavřel Bůh, ale okno nechal člověku.

I když neplujeme na lodi a neprožíváme potopu, jsme vždy v určitém nebezpečí. Potřebujeme mít ve svém životě víry okno. Pán Ježíš říká, že před jeho druhým příchodem mají být na této zemi podobné poměry, jaké byly za dnů Noema (viz Mat 24,37-39). Budou však i lidé se stejnou vírou, jakou měl Noe.

OKNO MODLITBY

O dalším muži velké víry píše kniha proroka Daniela (Dan 6,10.11). Daniel měl zvláštní postavení na dvoře mocného krále Daria. Měl významné postavení již v předcházející Babylónské říši. Mimořádné je to, že nový král jej uvádí znovu do

vysokého úřadu. Danielovi byli podřízeni téměř všichni královští úředníci. Co však nejvíce upoutává na postavě Daniela, je jistota jeho víry vzhledem k postavení, které měl i v protikladu k pohanskému prostředí, v němž žil. Daniel je pro nás dalším příkladem.

Uvažujeme-li o víře tohoto muže, pak si zpravidla vzpomeneme na zkušenost, kterou prožil v jámě mezi lvy. Povšimněme si však něčeho důležitějšího, co musel prožít ještě dřív, než se dostal mezi lvy, tedy onoho období, kdy se těšil důstojností svého úřadu.

Daniel jako vysoký úředník měl svůj dům. V tom domě bylo určitě mnoho pokojů, ale byl tam také jeden, o němž v bibli čteme, že měl otevřená okna směrem k Jeruzalému. Tříkrát denně v tomto pokoji klečel nejvyšší úředník země a vyznával své hříchy. Tříkrát denně se v modlitbě díval směrem, kde stával chrám Boha—Stvořitele. Tříkrát denně klečel a přemýšlel o svém postavení, o postavení svého národa a věřil, že Bůh nezavrhne svůj lid, ale že jej stále miluje. Okno otevřené k Jeruzalému bylo oknem víry, kterým viděl dál za přítomné problémy.

Dokázal svědomitě vykonávat svoje povinnosti spojené s tak významným postavením a přitom stále věděl, že kolem něj jsou lidé, kteří mu závidí a kterým je trnem v oku. Snad často přemýšlel o tom, jak velkou víru musel Daniel mít, když jej spouštěli mezi lvy. Dobré je však uvažovat více nad tím, jak velkou víru musel mít, když neztratil klid uprostřed záłudností a intrik, když mu nepřátelé ukládali o život. To nebyla záležitost jen několika hodin, to bylo napětí dlouhých dnů. V čem spočívala jeho síla, když procházel situací, ve které věděl, že lidé, kteří sledují každý jeho krok, usilují o to, aby jej očernili u krále a zbavili se ho? Daniel nikdy nezavíral své okno víry. Nezávěřel je ani tehdy, když to královský příkaz zcela jednoznačně nařizoval. Věděl, že tento příkaz vyšel právě kvůli němu, proto okno modlitby zůstalo otevřené (Dan 6,10.11). A jáma lvů? To byl výsledek, výsledek jeho zdánlivé tvrdohlavosti. Bylo to především vítězství jeho víry.

Jistě i na Daniela doléhala tíseň nebezpečí. Nesmíme z hrdinů víry dělat siláky nebo flegmatiky pohrdající životem. Byli tímž bídám poddání jako my (viz Žid 5,17), měli tytéž pocity, prožívali stejnou úzkost, a přece vítězili. Apoštol Pavel vzpomíná na tyto věrné a ukazuje, odkud brali sílu k vítězství (Žid 11,33).

Ve svém bytě máš jistě několik oken. Máš tam alespoň jedno okno — obrazně řečeno — obrácené k Jeruzalému? Bůh plní své sliby

bez ohledu na jména, čas i místa. Jsí o tom přesvědčen?

OKNO NADĚJE

Čteme-li v Novém zákoně epištoly k Židům, pak se v 11. kapitole dovídáme, že vítězství víry nemusí vždy končit tak, jak je prožil Noe či Daniel. Verš 37 píše: „Byli kamenováni, mučeni, zmirali pod ostrým mečem.“ Ke zkušenostem vítězné víry patří i zkušenosti s jiným závěrem. Přečtěme si v Písmu ještě jeden případ.

„Když to členové rady slyšeli, začali na Štěpána v duchu zuřit a zlosti zatínali zuby. Ale on, plný Ducha svatého, pohleděl k nebi a užíval Boží slávu i Ježíše, jak stojí po pravici Boží, a řekl: „Hle, vidím nebesa otevřená a Syna člověka, stojícího po pravici Boží.“ Tu začali hrozně křičet a zacpávat si uši; všichni se na něho vrhli a hnali ho za město, aby ho kamenovali. Svědkové dali své pláště hlídat mláden-

ci, který se jmenoval Saul. Když Štěpána kamenovali, on se modlil: „Pane Ježíši, přijmi mého ducha!“ Pak klesl na kolena a zvolal mocným hlasem: „Pane, odpusť jim tento hřích!“ To řekl a zemřel.“ (Skut 7,54-60).

Štěpán — umírající Štěpán. Jaký to byl člověk? Především to byl prostý, upřímně věřící muž. Žid z diaspory, který otevřel své srdce Ježíši Kristu. Patřil mezi sedm diaconů, kteří byli na radu apoštolů zvoleni jako pečovatelé. Byl to člověk otevřený, který se nebál vyznat svou víru. Dovedl o Kristu kázat, dovedl pro něj i zemřít. I Štěpán měl své okno víry a je svědectvím o síle víry, která odolává mocnostem světa. Ve svém životě se naučil dívat na Ježíše. Proto v té nejtěžší chvíli mohl zvolat: „Hle, vidím nebesa otevřená.“ Pán Štěpánovi otevřel dokořán okno výhledu víry. Uprostřed nenávisti, mezi těmi,

kteří na něj ve zlosti skřípěli zuby, mohl se Štěpán dívat a vidět víc, než jen kameny v rukou rozzlobených lidí.

Považuješ Štěpánovu zkušenost za důvod ke smutku nebo k radosti? Je to důsledek víry. Okno víry nám umožňuje chápat, že i v hodině nejtěžší zkoušky u kormidla našeho života stojí nebeský Otec. Jen oko víry se dívá nad časné věci a správně oceňuje hodnotu věčného bohatství.

Satan se snaží, abychom v životě měli otevřeno hodně oken, ale ani jediné okno víry. Chce, abychom otvírali okna do shonu a ruchu ulic, do problémů a starostí o denní chléb, abychom otevřeli okna obav a strachu z neúspěchu, strachu ze zodpovědnosti. Nenech se svést. Slovo Boží tě usměřuje jinak: „Člověka spoléhajícího na tebe chráníš pokojem, pokojem, nebo v tebe doufá.“

SÍLA DUCHA

Žijeme v době, kdy je křesťanství na ústupu. Každých 40 let klesne počet křesťanů v poměru k počtu obyvatel světa o 10 %. Přesto Kristus předpověděl, že před jeho druhým příchodem „bude toto evangelium o království kázáno po celém světě, na svědectví všem národům“ (Mat 24,14). Jak se to uskuteční? Získá dnešní slabé křesťanství duchovní sílu? Jak oznámí lhostejnému světu své naléhavé poselství? Na tyto otázky odpovídá celá jedna novozákonní kniha — Skutky apoštolů.

Kniha začíná slibem a programem: „Přijmete sílu Ducha svatého, který na vás sestoupí, a budete mi svědky v Jeruzalémě a v celém Judsku, Samařsku a až do posledních končin země“ (1,8). Citovaný výrok Pána Ježíše jednak předesílá obsah celé knihy — začíná zvěstováním evangelia v Jeruzalémě a končí kázáním v Římě — a pak je evangelizační charakter křesťanů. Celá kniha je vlastně misijní příručkou církve.

Skutky apoštolů jsou jedinou neukončenou knihou bible. Přečtete si poslední verše a uvědomíte si, že končí vlastně mnoha otázkami: Jak to bude dál? Proč? Protože úkol, o němž kniha hovoří, nebyl ještě splněn. Závěr knihy se píše dnes a poslední řádku dopíše druhý příchod Ježíše Krista na naši zemi.

Kniha „Skutků“ následuje bezprostředně po evangeliu Jana, které končí popisem zvláštního rybolovu. Celou noc apoštolové pracovali bez

úspěchu. Za ranního oparu se na břehu objevil Ježíš Kristus a změnil jejich prohru v jedinečný úspěch. Po celou noc prázdná síť se najednou trhala pod vahou ryb. Tento příběh vhodně ilustruje děj knihy „Skutků“. Po svém nanebevstoupení Ježíš Kristus již nebude viditelně přítomný v „lodce“ církve. Ale stojí na „nebeském břehu“, „vůnek“ Ducha přináší jeho hlas. Jestliže se učedníci budou řídit jeho pokyny a radami, určitě dosáhnou úspěchu. Splní pověření evangelia a naplní evangelizační „sít“.

Inspirovaný pisatel knihy, lékař pohanského původu — Lukáš, ve své dřívější knize — evangeliu — zaznamenal, „co Ježíš činil a učil od svého začátku“ (Skut 1,1). V této druhé knize nás seznamuje s tím, co Pán Ježíš konal prostřednictvím Ducha svatého v prvních věřících. „Skutky“ jsou také jedinečným úvodem k další části Nového zákona — k epištolám. Vypráví o obrácení a pozdější misijní činnosti Saule z Tarsu neboli apoštola Pavla. Popisuje základní většiny sborů, jimž jsou epištoly adresovány. Demonstruje, jak Duch svatý vedl apoštoly, pisatele pozdějších epištol, abychom přijali učení, které pod vlivem téhož Ducha vložili do epištol.

Slavný řecký dramatik starověku, Aischylos, popisuje v jedné ze svých divadelních her ohňové signály, jimiž hrdina dramatu oznamuje své královně porážku vzdálené Tróje. Ohňové signály přeskakovaly z jednoho vrcholu na druhý, přes zátoky moře i roviny až konečně ozářily město Argos. Podobně popisuje Lukáš, jak se šíří světlo evangelia z Jeruzaléma do Antiochie, z Antiochie do Efezu, Troády, Filipis a odtud dále do Atén, Korintu až konečně ozářilo i palác císařů. Světlo světa

začalo svítit v nepatrném judském městečku, později jasně ozářilo galilejské kopce. Na golgotském kříži zdánlivě zaniklo. „Skutky“ dokazují, že však nezaniklo úplně, jak se jeho přátelé obávali. Naopak, rozmáhalo se, zvěšovalo, až ozářilo Malou Asii, Řecko a Itálii světlem, jaké svět nikdy dříve nezažil.

POSELSTVÍ A METODA

Skutky apoštolů srozumitelně popisují poselství i metodu, jak první křesťané v jedné generaci „obrátili svět naruby“. Hlásáním stejného poselství a uplatněním stejných zásad může dnešní církev splnit své poslání. Církev nemá hlásat psychologii, politické názory, moralizovat nebo udílet dobré rady, ale má hlásat radostné poselství, že Bůh v Ježíši Kristu překonal hřích. Toto poselství může i dnes osvětit svět. Apoštolové „nepřestávali učit a zvěstovat Ježíše Krista“ (Skut 5,42).

Co říkali o Kristu? Opakovali zásady Ježíšova království, jak je vyhlásil v „kázání na hoře“? (viz Mat 5. — 7. kapitola). Popisovaly jeho jedinečný charakter a dokonalý život? Kdyby v tom spočívalo těžiště Kristova poselství, pak by Pán Ježíš za své pozemské služby získal tisíce následovníků. Podle záznamů Písma však tisíce následovníků pro Krista získali až apoštolové. Proč? Protože hlásali význam Kristova života a smrti, jak to nebylo před událostí na Golgotě možné. Zvěstovali odpuštění hříchů, vzkrísení těla a věčný život — což umožnila zástupná smrt Božího Syna. Zaposlouchejme se do jejich kázání. Stejně poselství může církev dnes vrátit její duchovní sílu.

„Ale Bůh ho povýšil po své pravici jako Vůdce a Spasitele, aby umožnil Izraeli obrácení a odpuštění hříchů“ (5,31).

„Obraťte se a každý z vás ať přijme křest ve jménu Ježíše Krista na odpuštění svých hříchů, a dostanete dar Ducha svatého“ (2,38).

„Proto čiňte pokání a obraťte se, aby byly smazány vaše hříchy“ (3,19).

„Budiž vám tedy známo bratři: Hlásá se vám, že skrze něho (Ježíše Krista) dojdete odpuštění hříchů. Mojžíšský zákon neměl tu sílu, aby vás osvobodil od viny. Skrze něho (Krista) však je od viny osvobozen každý, kdo věří“ (13,38.39).

„Jemu (Ježíši Kristu) všichni proroci vydávají svědectví, že pro jeho jméno budou odpuštěny hříchy každému, kdo v něho věří“ (10,43).

DOSÁHNOUT NEBO OBDRŽET?

Spasení a přijetí Bohem, to není něco, čeho dosahujeme svým úsilím, ale co dostáváme jako dar, protože Kristus za nás přinesl nevyčísitelnou oběť. „Jeden zemřel za všechny“ (2 Kor 5,14). Protože Kristus jako „druhý Adam“ ztělesňoval celé lidstvo, jeho smrt je počítána jako naše smrt — v něm jsme osvobozeni od viny a odsouzení. Jsme „přidružení k jeho plnosti“, protože „jsme byli s Bohem smíření smrtí jeho Syna v době, kdy jsme byli s ním ještě zneprátněni“ (Kol 2,10; Řím 5,10). Proto apoštol Pavel také napsal: „A z moci jeho božské slávy nabudete síly k trpělivosti a radostné vytrvalosti; a budete děkovat Otci, který vás připravil k účasti na dědictví svatých ve světle. On vás vysvobodil z moci tmy a přenesl do království svého milovaného Syna. V něm máme vykoupení a odpuštění hříchů“ (Kol 1,11-14).

To bylo poselství vítězné apoštolské církve: Bůh vysvobodil člověka, přinesl oběť za lidský hřích. Když vírou přijmeme nabídku záchrany, Bůh nám dává nové srdce a nový život.

Jakou metodu používala církev při hlásání tohoto poselství? „Skutky“ dávají na tuto otázku jednadsměsátkrát stejnou odpověď — tolikrát totiž hovoří o Duchu svatém. Duch svatý se mohl plně projevit až po oslavení Ježíše Krista (viz Jan 7,37 až 39). Moc Ducha svatého — to je tajemství úspěchu prvokřesťanské církve.

„Skutky“ svědčí o tom, jak Duch svatý naplňuje a usměrňuje každou stránku života jednotlivce i církve. Je Božím slibem (1. kap.), mocí (2. kap.), uzdravujícím Duchem (3. kapitola), Duchem odvahy (4. kap.), Duchem soudu (8. kap.), Utěшитelem (9. kap.), Vůdcem (10. kap.), Duchem prorockým (11. kap.), Vysvoboditelem (12. kap.), Duchem misie (13. kap.), Ochráncem (14. kap.), Duchem bratrských porad a hledání pravdy (15. kap.), Duchem, který usměrňuje i nutí (16. kap.), Duchem možností (17. kap.), Duchem zjevení (18. kap.), Duchem účelu (19. kap.).

Skutky apoštolů — to je vlastně popis církve, která vznikla z moci Ducha svatého, byla jím naplněna a vedena.

Jak přijali první křesťané Ducha svatého? Co pro to museli vykonat? Zvláště druhá otázka by nám měla připomenout omyl, který se tak často opakuje a se kterým se setkáváme i ve „Skutcích“ — že Ducha svatého si lze koupit nebo zasloužit (viz Skut 8,20). Kristus varoval před touto „slepou cestou“: „Řekl mi: Jak máme jednat, abychom konali skutky Boží? Ježíš jim odpověděl: Toto je skutek, který žádá Bůh: abyste věřili v toho, koho on poslal“ (Jan 6,28.29).

Když Petr kázal v moci Ducha o Kristu, položil mu zástup posluchačů velmi podobnou otázku: „Co máme činit?“ (Skut 2,37). Zdůrazňovali lidské skutky. To je úkaz, který se tragicky prolíná celými dějinami bible od okamžiku, kdy se Adam s Evou snažili zakrýt svou nahotu před Bohem vlastním úsilím. Petrova odpověď odmítá lidské úsilí dosáhnout spravedlnosti vlastním snažením. Petr jim odpověděl: „Obraťte se a každý z vás ať přijme křest ve jménu Ježíše Krista na odpuštění svých hříchů, a dostanete dar Ducha svatého. Neboť toto zaslíbení platí vám a vašim dětem i všem daleko široko“ (2,38.39).

SLOVO A DUCH

Pouze naprostá poslušnost neměnného Božího zákona může člověku zaručit trvalou přítomnost a vedení Duchem. Takové poslušnosti je ovšem schopen pouze člověk, který se dokonale podřídil vedení Ducha. Adam na počátku mohl takto dokonale zachovávat Boží zákon, pokud zůstal spojený s Bohem. Člověk, který jednou padl do hříchu, už není něčeho takového schopen. Ducha svatého však může přijmout jako dar od Krista, který dokonale zachoval všechna Boží přikázání ve prospěch hříšného lidstva. Když člověk uvěří pravdě o zástupné oběti Ježíše Krista — tedy přijme Boží slovo — dostane dar Ducha svatého. Od počátku působí Duch a slovo společně. Nesnažíme se je od sebe oddělovat.

Chceš být naplněn mocí Ducha? Pak poznávej a uplatňuj zásady Písma — Božího slova. To je jediná cesta k vítězství jak pro jednotlivé křesťany, tak pro celou církev.

Stará legenda vypráví o chlapci, jemuž nadpřirozený návštěvník nabídl splnění jednoho jediného přání. Chlapec se zamyslel a pak řekl: „Přeji si, aby se splnila všechna má pozdější přání.“ Když prostudujeme texty Písma jako Mat 7,11 a Luk 11,13, zjistíme, že dar Ducha je tím nejpřínějším darem, který nám Bůh může dát a že v něm jsou obsaženy všechny ostatní dary.

Otec dal svého Syna, aby se stal naším Zástupcem a Představitelem. Dal nám svého Ducha jako Utěšitele. Až církev přijme plně pravdu o Duchu svatém, bude Kristovo dílo na světě v krátké době dokončeno. Z knihy „Skutky apoštolů“ můžeme poznat poselství a metody, jak splnit evangelizační posláním. -kn-

Je nový den...

V. GAJDOŠIKOVÁ

*Celé nebe září zlatem červánků —
to se slunce probudilo ze spánku —
je nový den.*

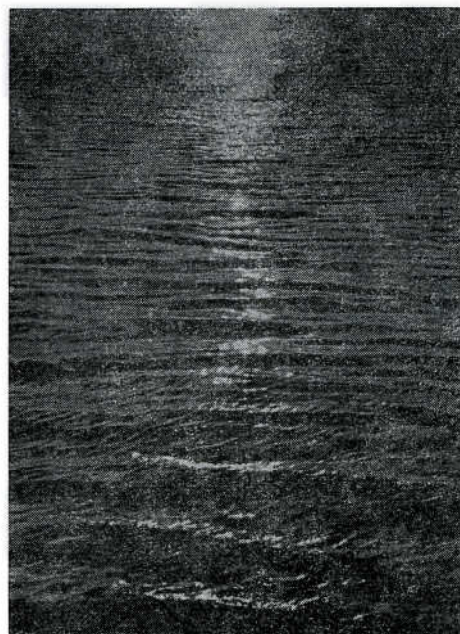
*Za ckný mi kos zazpíval písničku;
plný záhon květů láká včeličku —
je nový den.*

*Do trávy snad někdo perly rozsypal,
do každé malé kousky duhy dal,
je nový den.*

*Orosená růže hlavu sklonila,
kolem ní se sladká vůně rozila —
je nový den.*

*Vitr tichou ranní píseň ševělí,
těž chci k němu přidat svůj hlas
nesmělý,
je nový den.*

*Za tu krásu Pánu Bohu děkuji,
chci mu říci, jak jej vroucně miluji,
za každý den.*

Je pátek dopoledne, docela pěkný teplý prázdninový den. Připravuji se na sobotu. Chvilí ticha přerušuje zvonek. Ozývá se s takovou naléhavostí, že jsem ihned vyběhl na chodbu. Dívám se přes zábradlí dolů do přízemí, kde se žalostným pohledem na mne volá jedna starší sestra: „Bratře, pojď dolů!“ Předtucha něčeho zlého mi dodala na rychlosti. Potácející se, bledá, vyděšená žena vysvětluje, že vnučka, kterou hlídá, spolkla devět tabletek, které ona užívá na rozšíření cév. Ptám se: „Kde ji máš?“ „Venku,“ odpovídá. S pocitem napětí, co asi uvidím, vyběhnu ven. Ale na kočárku sedí nic zlého netušící vnučka Lidunka. Jen se dívá, co se to kolem ní děje. Řekl jsem si, ještě je čas, a zatímco vyjždím autem z garáže, babička se na hlas modlí: „Pane Bože, zachraň to dítě.“

Po cestě do nemocnice se snažím uklidnit zoufalou ženu, ale ona jen volá: „Pane, prosím tě, zachraň to dítě!“ Předávám lékaři dítě a stručné informace a potom přichází babička, v ruce drží krabičku s léky, ve které chybí devět tabletek. A babička vysvětluje lékaři, že dala vnučku spát a asi za půl hodiny se šla podívat, zda spí a našla vnučku,

jak si hraje s léky a říká babičce: „Babi, já jsem papala bonbónky.“ „Pane doktore, zachraňte ji. Syn je s manželkou na dovolené a dali mi dítě na hlídání. Pomozte jí. Zachraňte to dítě!“

Rychlým zákrokem lékaře se vyprazdňuje žaludek dítěte. Ale Lidunka musí zůstat ještě v nemocnici několik dní na pozorování. Když jsem se vrátil domů, uvažuji s manželkou nad těmi několika hodinami, které jsou za námi. Uvědomil jsem si, jak nebeský „Ochránce“ často napravuje naše chyby. Jak vedl babičku, která není zvyklá na hlídání dětí, aby se šla podívat na vnučku, zda už spí. Dobře, že nespala, uvažuji dále, jinak by nic netušící babička odešla a dítě by se nemuselo probudit. Poznávám, že babičky a dědečkové jsou o prázdninách nejzaměstnanějšími lidmi.

Páté přikázání říká: „Cti otce svého i matku svou“ (2 Moj 20,12). Prokazují mladí manželé svým rodičům úctu, když na ně vloží starost o dítě, na které mnohdy dědeček a babička nestačí? Nehleď na to, že v mnoha případech ani nemohou dohonit vnučky, které jim utíkají?

Úcta dětí k rodičům závisí ve velké míře na chování a sebekázní rodičů samých. Děti potřebují příklad, který je lepší než deset příkazů. Páté přikázání nehovoří pouze o úctě

k rodičům, ale také o úctě rodičů k dětem. Jakou asi bude mít k rodičům úctu dítě až dospěje, když dovolenou rodičů trávilo u babičky? Jaké otázky si asi kladlo takto „uklizené“ dítě? To dítě si později může říci: „Celý rok jsem byl v jeslích, ve školce a ve škole. Doma jsem snášel únavu rodičů. Jejich únava a vlastní starosti jim nedovolily, aby mi věnovali trochu více pozornosti, a tak jsem se doma často cítil jako cizí. A teď, když bychom mohli s maminkou a tatínkem strávit pěkné chvíle na dovolené, tak překážím?“

P. KOBIELA

BIBLICKÉ POSTAVY

24

Nemilosrdný služebník

k tak zvláštní otázce. Nabízejí se dva motivy: buď si Petr myslel, že pro Ježíše z Nazareta není žádný člověk příliš špatný. Laskavé a shovívavé chování některým lidem imponuje, ale jiným jde na nervy. V takovém chování je něco jako mravní nárok: očekávám, že se bude chovat podobně. Petr si možná myslel, že být vydaný takovému nároku a nikdy si nesmět pořádně ulevit, znamená stále vnitřní napětí. Jednou musí přece být konec shovívavosti a laskavosti.

Možná, že Petr chtěl svou otázkou také něco docela jiného. Snad si myslel: Když Ježíši nabídnou odpuštění sedmkrát, pak to je docela pěkné množství dobroty. Možná, že se setkám s jeho námitkou: Petře, nepřeháněj! Nesmíš být na hniličku vůči lidem, jinak nebudou brát vinu vážně. Odpustit sedmkrát je vlastně příliš. Petrovi jde především o to, aby od Ježíše obdržel potvrzení hranice lásky k bližnímu. Je totiž velmi uklidňující, jestliže víme, kdy a kde smí povinnost křesťanovy lásky s dobrým svědomím končit. Je to zajímavější a důležitější než otázka, kdy a kde musí láska k bližnímu začít. Nežřídky slyšíme: „Jsem konečně také jen člověk a teď už toho mám

až po krk.“ Na tuto hranici se vlastně Petr ptal. Chtěl vědět, kdy ji dosáhne. Myslel si: Já jsem také jen člověk. Jsem konečně také jen „ozvěnou“ na své okolí a jednám jako ostatní.

Pán Ježíš mu odpověděl podobně svým. „S královstvím nebeským je to tak, jako když se jeden král rozhodl vyžádat účty od svých služebníků. Když začal účtovat, přivedli mu jednoho, který mu byl dlužen mnoho tisíc hřiven. Protože mu je nemohl vrátit, rozkázal ho pán prodat i s ženou a dětmi a se vším, co měl, a nahradit ztrátu. Tu mu ten služebník padl k nohám a na kolenou prosil: Měj se mnou strpení, a všechno ti vrátím! Pán se ustrnul nad oním služebníkem, propustil ho a dluh mu odpustil. Sotva však ten služebník vyšel, potkal jednoho ze svých spolumužníků, který mu byl dlužen sto denárů; chytil ho za krk a křičel: Zaplať mi, co jsi dlužen! Jeho spolumužník mu padl k nohám a prosil ho: Měj se mnou strpení, a zaplať mi ti to! On však nechtěl, ale šel a dal ho do vězení, dokud nezaplatí dluh. Když jeho spolumužníci viděli, co se přihodilo, velice se zarmoutili; šli a oznámili svému pánu vše-

Tedy přistoupil Petr k Ježíšovi a řekl mu: „Pane, kolikrát mám odpustit svému bratru, když proti mně zhřeší? Snad až sedmkrát?“ Ježíš mu odpověděl: „Právím ti, ne sedmkrát, ale až sedmdesátkrát sedmkrát“ (Mat 18,21.22).

Nevíme jistě, co asi Petra vedlo

chno, co se stalo. Tu ho pán zavola-
l a řekl mu: Služebníku zlý, celý tvůj
dluh jsem ti odpustil, když jsi mě
prosil; neměl ses také ty smilovat
nad svým spolumužníkem, jako já
jsem se smiloval nad tebou? A roz-
hněval se jeho pán a dal ho do věze-
ní, dokud nezaplatí celý dluh. — Tak
bude jednat s vámi i můj nebeský
Otec, jestliže ze srdce neodpustíte
každý svému bratru“ (18,23-35).

Pán nám zde ukazuje dvojí: Jed-
nak, že nemáme být ozvěnou okolí,
nýbrž ozvěnou toho, co pro nás vy-
koná Bůh. Za druhého nám ukazuje,
že naše lidství nespočívá v tom, že
smíme explodovat, nýbrž v tom, že
smíme rozvíjet a předávat dále to,
co nám Bůh daroval.

Hlavní dlužník, o němž mluví náš
text, je člověk, který stojí mezi svým
králem a svým bližním. Člověk stojí
vždycky v tomto dvojím vztahu.
Když jej nevyplní, zmaří svůj život,
skončí v propasti, jak se to říká
v podobnosti.

VZTAH KE KRÁLI — K BOHU

Podobenství říká, že „člověk“, bu-
deme ho nazývat pan X, dluží králi
„mnoho tisíc hřiven“, závažný ob-
nos. Řekněme, že to je třeba padesát
milionů korun. To může nahradit jen
svým vlastním životem. Být dlužní-
kem — hříšníkem — znamená, že
Bohu dlužíme všechno, co jsme a
máme, a dlužníky zůstáváme.

Když král pozvedne tohoto ubohé-
ho, zkaženého člověka, který v ma-
chinacích utratil to, co náleželo je-
ho pánu, podá mu ruku, ponechá ho
na svobodě a daruje mu nový začá-
tek, pak je královo jednání pro nás
nepochopitelné. Logické to není. Lo-
gické je to, jak hlavní dlužník jedná
se svým spolumužníkem, že ho to-
tíž nechá za jeho dluh — nepoměrně
menší — pykat. Zločin a trest patří
dohromady. To je logické.

Nyní se stane zázrak. Bůh nás
z této hrozné logiky vytrhne a jed-
noduše řekne: Máš být opět mým
milým dítětem. Neřekne to proto, že
zamhouří oko, že by byl změkčilý a
nemohl být tvrdý. Konec podobenství
ukazuje, jak důsledný může Bůh být.
Také my nemáme být měkčí a ve
jménu milosrdenství přehlížet zlo.
Král v našem podobenství nezamlu-
je a nepřikrývá, že služebník zpro-
nevěřil 50 milionů korun.

Bůh nevidí jen „věc“, nýbrž za vě-
cí vidí své nešťastné dítě, vidí oso-
bu. Protože jeho Syn zemřel na kříži,
můžeme tušit, co ho to stálo, aby po-
tlačil logiku své spravedlnosti a zů-
stal naším Otcem. Opravdu, zde ne-
ní nějaký „milý Bůh“, který by plá-
štěm lásky všechno přikrýval, nýbrž
zde je svatý, rozhodný a jednající
Bůh, který prolomí kletbu a daruje
nám zázrak synovství.

Jak se asi cítil pan X po omilost-
nění? Před tím byl sevřeným člove-
kem. Tísňivé vědomí, že jednou musí
přijít účtování, ho doprovázelo na

každém kroku. Drahocenné koberce,
které si za ty obrovské peníze poří-
dil, ho pod nohama pálily. Pohodlí,
kterým se obklopol, ho nenechalo
spát. A nyní to všechno bylo pryč;
strach, hanba, nouze, svědomí. Od-
chází bohatější než byl kdy předtím,
neboť zakusil nevýslovnou dobrotu.
O tom dříve nic nevěděl. Poznal, že
je to nesmírně krásné, když může
někomu z celého srdce důvěřovat a
vděčně jej milovat. Teď teprve věděl,
co znamená život.

Ale nyní bere náš příběh prudký
a hrozivý obrát. Ukáže se totiž, že
tento člověk upadl do rozporu se
sebou samým. Setká se s chudákem,
kterému jednou něco půjčil, holé nic
proti tomu, co on dlužil svému pánu.
Pan X stojí ke svému kolegovi ve
stejném poměru, v jakém před ně-
kolika okamžiky stál král vůči němu.
Ale chová se přesně opačně.

Nechá plně rozvinout logiku o vi-
ně a trestu. Žádný mu nemůže nic
vyčítat, neboť domáhl-li se svých pe-
něž, jedná podle zásad spravedlnos-
ti. Ostatní kolegové jsou jeho tvrdo-
stí pobouřeni. „Velice se zarmoutili.“
To je lidský pocit, ale věčně nelze
proti tomu nic namítat. Skutečně
nic? Jen potud, pokud nevezmeme
v úvahu skutečnosti, že pan X něco
s Bohem prožil; bylo-li to opravdové
a skutečné, pak se to mělo projevit
také v jeho okolí, v povolání, ve vztá-
hu ke kolegům a sousedům.

Ale pan X zapomněl (tys zapo-
mněl), že byl právě proti všemu oče-
kávání Bohem přijat a že má nyní
žít ozvěnou milosrdenství a nikoli
ozvěnou spravedlnosti, kterou mu
způsobili lidé.

Pan X také uvěřil a v důvěře si
přivlastnil odpuštění. Ale jeho život
nebyl ozvěnou na tuto událost, nýbrž
v praxi zůstal ozvěnou lidí. Proto se
jeho víra ihned rozložila a zpráchni-
věla. Kolik rozhodané a páchnoucí
víry leží na smetišti křesťanství!

Pro Boha máme pramálo času, má-
lo místa ve svém srdci a většinou ta-
ké málo peněz. Ale běda, když někdo
nemá zájem o nás! Měříme stále
dvojí mírou. Vyhovuje nám a pova-
žujeme to skoro za Boží povinnost,
aby nám odpustil a daroval nám
možnost nového začátku. Jak se však
chováme ke svým viníkům?

Když nám Bůh odpustí, pak je to
jedinečná příležitost. Krví svého Sy-
na podepsal, že chce být vůči mně
dobrý, že smím zůstat jeho dítětem.
Je to obrazně řečeno smlouva, kte-
rou mi podává. Ale já musím tu
smlouvu ratifikovat. Činím to jen
tak, že to, co mi Bůh daroval, daruji
dále svým bližním. V opačném přípa-
dě svým životem smlouvu ruším.
Máme Nový zákon, to je ta smlouva.
Jestliže jej neratifikuji, pak mám jen
bezcenný kus papíru, ale nejen to,
mám vlastně obžalovací spis. Všechno,
co Bůh pro mne vykonal, se sta-
ne obžalobou, jestliže ho neuplat-
ním. Pak jsem Boží milosrdenství

zpronevěřil a jsem zase dlužen 50
milionů, pak jsem nechal Ježíše na-
darmo zemřít. Tak to tu stojí: „A
rozhněval se jeho pán a dal ho do
vězení, dokud nezaplatí celý dluh“
(v. 34).

ODPOVĚĎ NA PETROVU OTÁZKU

Za prvé: Petře, položil jsi otázku
nesprávně. Vycházíš z předpokladu,
že odpuštění je mravní dřina a sebe-
ovládání. Nemusíš alarmovat sílu vů-
le, modlí se: „Pane, tys mi vždy zno-
vu odpouštěl, vždy znovu jsi mne
přijímal! Vytrpěl jsi dokonce hoř-
kou smrt, abych se mohl stát a zů-
stat tvým dítětem. Ty mě nenecháš,
abych se stal nemilosrdným vůči
bližnímu, který mi dluží těch něko-
lik mrzkých maličkostí.“ Nejde o vy-
naložení síly vůle, nýbrž o zcela ma-
lý obrát pohledu.

Za druhé: Jestli se nám služba od-
puštění nedaří, nemáme se ptát, jak
je to s našimi nervy, nýbrž zamyslet
se, zda jsme si sami dostatečně při-
vlastnili Boží odpuštění. Jen ten, kdo
sám odpuštění přijímá, může je dá-
vat dále. Není moudré vymlouvat se
na nervy, když příčina leží někde
jinde.

A konečně to třetí: Osvobozující
odpuštění nám může být darováno
jen tehdy, když je ihned dáváme dá-
le. Věty „odpusť nám naše viny“, a
„jako i my jsme odpustili těm, kdo
se provinili proti nám,“ náležejí do-
hromady. S odpuštěním je to jako se
štafetou, tu musíme předat; běžíme-
li sami dále, nepochybně se zhroutí-
me. Štafeta je tu proto, aby se pře-
dala. Nemilosrdný služebník se proti
tomuto pravidlu provinil a tím přivo-
dil své ztroskotání.

Jestliže někoho sužuje vina, strach
a nemá jistotu odpuštění a pokoje,
ačkoli po tom touží a také se o to
modlí, ať jednou docela prostě své-
mu bratru a své sestře odpustí a ať
se ve jménu Pána Ježíše přestane
hněvat na jiné. Možná, že jeho nepo-
koj spočívá v tom, že všechna ká-
zání a pobožnosti, které už slyšel na
téma „milosrdenství a milost“,
uskladnil ve svém srdci jako v tre-
soru. Snad počítá všechny Boží „cen-
né papíry“ a milostivé výroky, ale
nemůže se z nich radovat. Bůh nám
skutečně dává poklady, jsme bohatí
lidé, ale jen tehdy, když tento kapi-
tál aktivujeme, tj. uvádíme v činnost.
Odpusť svému bratru, pak obdržíš
také pokoj pro sebe.

Protože milost je něco, co se může
zkazit a odpuštění je šance, kterou
můžeme ztratit, jako pan X v našem
příběhu, nezapomeňme na Pavlovo
„s bázní a chvěním uvádějte ve sku-
tek své spasení“ (Fil 2,12). Evange-
lium zůstává úzce spjato se záko-
nem. Milost není laciná, není to bez-
pracný příjem. Není nám vnucována.
Nejsme tu proto, abychom byli ozvě-
nou zloby světa, nýbrž ozvěnou ne-
konečné lásky, která přichází z gol-
gotského kříže.

J. MARCOLLA

„On nakloní srdce...“

OTEC A SYN

V životě to není možno dotáhnout dál, než se stát Božím dítětem.

V mnoha jazycích lze příjmením vyjádřit, komu syn, dcera nebo manželka patří — John Stevenson, Anna Ivanovna, Věra Suchoňová. Biblický rodokmen nejstarších rodů uvádí: „... který byl Enosův, který byl Setův, který byl Adamův, který byl Boží“ (Luk 3,18). Mít příjmení Božího syna je nesmírnou výsadou. Ale nejen výsadou Adamovou: „Těm, kteří přijali Krista, dal moc stát se Božími dětmi“ (Jan 1,12).

I Pán Ježíš odpovídal na dotazy lidí jasným vyznáním, či je, komu patří. „Syn Boží“ a „Syn člověka“ — to byly dva body, podle kterých orientoval svůj život. A my dodnes chápeme jeho službu, život i oběť a zmrtvýchvstání právě pod zorným úhlem těchto dvou jmen.

Každý z nás je dítětem svých rodičů a v Kristu se stává synem Božím. Jak jsme rádi, když v nějakém stesku jistě víme, že někomu patříme! Jak můžeme ale být někdy nešťastní právě proto, že někomu patříme! To, že „nikdo sám sobě nežije a nikdo sám sobě neumírá“, je naším zázemím právě tak, jako někdy zdrojem problémů.

Uvažovali jsme o tom už vícekrát, snad jen v jiných termínech (o autoritě, která dává i vyžaduje, o vychovávaném, který přijímá, ale je zároveň zodpovědným). Řekli jsme si také, že srdce rodičů a dětí jsou často od sebe nesmírně vzdálena a nemohou najít společnou řeč. Dovolme dnes stránkám bible nastínit nám vztah srdcí nebeského Otce a jeho Syna.

Nebeský otec se před zástupem lidí přiznal k Synu, vyznal, že Syna miluje (Mat 3,17), Syn si byl vědom Otcovy lásky, věděl, že na ni může spoléhat (Jan 17,23; 3,35).

Ježíš respektoval Otcovu vůli (Jan 6,38); otec projevoval Synovi důvěru — všechno mu svěřil, „všecko moc dal do jeho rukou“ (Jan 3,35).

Pán Ježíš jasně věděl, kdo je jeho Otcem. A Bůh stále věděl o svém Synu; bál se o něj, trpěl s ním a Ot-

covo utrpení obsahovalo zároveň nesmírný risk ztráty, protože milovaného Syna dal světu (Jan 3,16) a s ním se vzdal všeho. Největší bolest přinesly Otcovi i Synu hříchy lidstva. Otec „pustil“ Syna do nebezpečí, a to pro lásku k jiným, zbloudilým synům a dcerám.

Syn přišel říci vše o Otcovi (Jan 1,18). Bylo to nutné pro spasení lidí, pro společné dílo Otce a Syna. Společnému dílu záchrany člověka podřídili všechno.

Kdybychom jen dovolili, aby tíha tohoto příkladu hnula a naklonila naše srdce!

Vědí vaše děti, že je máte rádi? Jsou si tím stále jisty jako tím, že za mraky je slunce? Ví vaše okolí o tom, že jsou to děti, které milujete a které jsou vedeny k poslušnosti? Jste sžiti se svými dětmi natolik, že si můžete vzájemně důvěřovat? Nebojíte se jim svěřit i to, na čem vám nesmírně záleží? Víte, kdy je třeba se o děti skutečně bát? Můžete teď hned z paměti říci, co je v životě skutečná ztráta a co skutečný zisk?

Jde vám osobně v životě o tak důležitou věc, že toužíte po spolupráci svých dětí? Má ta věc věčnou hodnotu? Měly vaše děti možnost vidět, že tomuto životnímu dílu podřizujete všechno? A měly někdy možnost vyjádřit se k tomuto společnému úkolu? Představujete jim konkrétně myšlenku, že riskovat můžeme jen ve velkém díle záchrany bližních, že dobrodružství víry je hodno odvahy křesťana?

Mohly vaše děti vytušit z vašeho křesťanství, že existuje nebeské otcovství a synovství? Dověděly se od vás tu radostnou zprávu, že kromě té přednosti, že patří vám, mohou mít ještě výsadu patřit do nebeské rodiny?

Dříve než jste jim doporučili, čím se mohou vyučit, dříve než jste jim zajistili možnost studia, stačili jste jim ukázat nejvyšší možný cíl? Nemusíte se oprávněně bát, že propadnou beznaději nebo nudě, protože nepoznaly nic, co je hodno touhy Božího dítěte?

Každé dítě patří více Bohu než rodičům, mají je pouze jako svěřené dědictví (Žalm 127,3).

Ten, kdo se chce stát otcem nebo matkou, by měl často číst o rodičích některých mužů bible: o Anně a El-kánovi, o Zachariáši a Alžbětě a také o pokorné Marii a zodpovědném Josefovi. Bůh neměl samostatný plán jen s jejich syny. Podobné úkoly, jaké svěřil jim, má i pro vaše syny a dcery, má plán pro každého člověka a rodiče by měli tuto Boží cestu hledat, aby dítě připravili co nejlépe pro jeho životní úkol. Být rodičem je proto právě tak náročné jako krásné a je to povolání v plném slova smyslu.

Jan Křtitel, který připravoval cestu pro první Kristův příchod, se stal představitelem těch, kteří v duchu Eliášově mají připravit lid pro druhý příchod Páně. Hledejme s dětmi stopy Božího vedení v jejich životě a připravme je pro službu záchrany lidí. Vždyť na vše ostatní budou mít čas ve věčném domově! Všechny děti jsou povolány k tomu, aby s jistotou pozemského i nebeského synovství byly posly smíření dříve, než přijde veliký den Hospodinův (Mai 4,5,6).

-pš-

„ON VYSVOBODÍ LID SVŮJ OD HŘÍCHŮ JEJICH“

ZÁKON A JEŽÍŠŮV KŘÍŽ

K tématu vyznačenému nadpisem nás nejlépe uvede citace z dopisu, který mi před lety poslal jeden návštěvník shromáždění, kde jsem kázal. Dopis zněl jako upřímné varování: „...protože se držíte zákona, zbavujete se Krista. Již nejsme pod

zlořečenstvím zákona, ale pod milostí. Ježíšovou smrtí byl zákon přibit na kříž, a tak pozbyl svou platnost.“

Na dopis jsem odpověděl a záhy následovalo pisatelovo pozvání k diskusi o nadhozených otázkách. Když jsem ho pak navštívil, měl jsem pří-

ležitost seznámit se s několika opravdově věřícími lidmi, kteří se zájmem vyslechli a nakonec přijali mé vysvětlení.

Protože problém zákona a milosti je úzce spojený s tématem tohoto seriálu, nelze jej pominout bez povšimnutí.

NEJSME POD ZÁKONEM, ALE POD MILOSTÍ

Někteří křesťané zdůvodňují neplatnost zákona pro křesťany Pavlovým prohlášením, že od Ježíšovy smrti již „nejsme pod zákonem, ale pod milostí“ (Řím 6,14.15). Jestliže si však uvedená slova přečteme v souvislosti s celou tematikou, kterou má Pavel na mysli, pak pochopíme, že ani náznakem nechce upozornit na neplatnost zákona. Nejprve vyzývá, abychom se nenechávali ovládat hříchem (v. 12), ale žili tak, aby nás Bůh mohl použít za nástroj k demonstraci správného a bezúhonného života (v. 13). A v této souvislosti potom pokračuje (v. 14): „Hřích nad vámi už nebude panovat; vždyť nejste pod zákonem, ale pod milostí.“ Jinými slovy říká: „Hřích vás nebude svazovat, přestoupení zákona přestalo být ohrožujícím problémem, protože vám Bůh udělil milost.“

Že nejde o odstranění zákona, to je jasné z následujícího verše: „Co z toho plyne? Máme snad hřešit, protože nejsme pod zákonem, ale pod milostí? Naprosto ne!“ (v. 15) — Hřích je přestoupení zákona, a proto nehřešit znamená nepřestupovat zákon. K tomu ovšem sami v sobě sílu nemáme; to přiznal i apoštol Pavel, když ve svém listu do Říma napsal (7,18): „Chťit dobro, to dokážu, ale vykonat už ne.“

Proto nás zákon odsuzuje k smrti. Před zákonem jsme mrtví. Zemřít ovšem nemusíme, protože smrt za nás podstoupil Ježíš Kristus, a jestliže jsme uvěřili v jeho oběť, pak nás ujišťuje, že víra v něho způsobuje jako bychom byli sami ukřižováni. A připomeňme si další Pavlovo vyznání: „Jsem ukřižován spolu s Kristem, nežiji už já, ale žije ve mně Kristus“ (Gal 2,20). Kristův život, to je vždy život poslušnosti Božích přikázání. Tak žil v Pavlovi — a tak žije i ve mně! Touto cestou tedy mne — slabého hříšníka — přivádí Kristus k plnění zákona. „Bůh učinil to, co bylo zákonu nemožné pro lidskou slabost: Jako oběť za hřích poslal svého vlastního Syna v těle, jako má hříšný člověk, aby na lidském těle odsoudil hřích, a aby tak spravedlnost požadovaná zákonem byla naplněna v nás, kteří se neřídíme svou vůlí, nýbrž vůlí Ducha“ (Řím 8,3.4).

Bible zde zcela jasně mluví o tom, že zákon je plněn, ale ne naší zásluhou. Plní ho Kristus skrze nás. A to nelze přijímat jako samozřejmost, ale jako pouhou milost.

KRISTUS NÁS VYKOUPIIL Z KLETBY ZÁKONA

Kralický překlad v tomto verši užívá výraz „zlořečenství zákona“ (Gal 3,13), nový překlad hovoří o „kletbě zákona“. Co je to za kletbu nebo zlořečenství? Někteří křesťané chápou tato slova jako nějakou

vlastnost zákona, pro kterou jsme od něj museli být osvobozeni. To je ovšem hluboké nepochopení Pavlova svědectví.

Každé přestoupení zákona je hřích (1 Jan 3,4) a odplata za hřích je smrt (Řím 6,23). Smrt je ona kletba a zlořečenství, které nás postihuje za přestoupení zákona. V citovaném

oddile Pavlova dopisu ke galatským věřícím můžeme nahradit slovo kletba nebo zlořečenství výrazem smrt, a vůbec se nezmění smysl: „Ti však, kteří spoléhají na skutky zákona, jsou pod smrtí (kletbou), neboť stojí psáno: „Odsouzen k smrti (proklet) je každý, kdo nezůstává věren všemu, co je psáno v zákoně a nečiní to. Je jasné, že nikdo není před Bohem ospravedlněn na základě zákona, neboť čteme: „Spravedlivý z víry živ bude...“ Ale Kristus nás vykoupil ze smrti (kletby zákona) tím, že za nás vzal smrt (prokletí) na sebe.“ (Gal 3,10.11.13).

KRISTUS JE „KONEC ZÁKONA“

Jestliže by někdo chtěl těmito slovy z epístoly k Římanům (10,4) dokazovat zrušení zákona, pak by se dostal do rozporu s řadou jiných biblických naučení. Především by se stavěl proti jasnému prohlášení samotného Pána Ježíše, který řekl, že „nepřišel zákon zrušit, ale naplnit“ (Mat 5,17).

Pro slovo „konec“ užívá apoštol Pavel řecký výraz „telos“, a ten se také překládá jako „cíl“. V citovaném verši takový smysl zcela evidentně má. Podívejme se na tento verš v širší souvislosti. Pavlovi leží na srdci spása Izraele, který si Bůh vyvolil jako svůj národ (Řím 10,1). Vidí, že Izraelité jsou sice horliví pro Boha, ale chybí jim to základní: poznání Ježíše Krista jako Spasitele (v.

2). Vytýká jim, že nepochopili, jak potřebují svou hříšnost zakrýt Ježíšovou spravedlností. Oni se chlubí plněním zákona a zakládají si na svých skutcích a přitom nechápou, že takto nikdy nemohou před Bohem obstát. Ve své síle a přes všechno své snažení zůstávají stále hříšníky. Cílem zákona je pro každého člověka Kristus, aby spravedlností dosáhl každý, kdo věří (v. 4).

Jen Kristus má sílu zachovat přikázání a splnit tak to, co zákon požaduje. Proto všechno naše snažení musí mít jen jeden cíl a musí směřovat k jedinému závěru: Kristus v nás!

Uvěřit v Ježíše Krista znamená naslouchat Boží vůli a žít podle jeho přikázání. Na otázku, zda vírou rušíme zákon, apoštol Pavel odpovídá: „Naprosto ne! Naopak, zákon potvrzujeme.“ (Řím 3,31).

Ve Starém zákoně měli lidé jen psané slovo zákona. Ono nad nimi drželo stráž a vychovávalo je, aby věděli, jak vypadá spravedlivý a bezúhonný život před Bohem. Lidé však byli hříchem oslabeni, a tak v sobě neměli sílu, aby literu zákona naplnili. Až přišel Ježíš Kristus, který nepřestoupil žádné přikázání a neposkvrnil se hříchem. Proto mohl zůstat uchráněn smrtí, která je kletbou a zlořečenstvím za přestoupení zákona. On však dobrovolně zemřel a svou oběť nabízel všem jako dar, jako výkupné za jejich hříchy. Stačí jen uvěřit, že se stal naším Spasitelem, vyznat mu, že nemáme sílu přikázání zákona naplnit a on nám daruje svou bezúhonnost, se kterou před nebeským Otcem obstaráváme.

Tak tomu rozuměl i apoštol Pavel, a proto napsal: „Zákon byl naším dozorcem až do příchodu Kristova, až do ospravedlnění z víry. Když však přišla víra, nemáme již nad sebou dozorce.“ (Gal 3,24). Dnes naši bezúhonnost střeží Kristus — pokud mu dovolíme, aby v nás žil.

ZÁKON VE SVĚTLE AUTORIT

Zalistujme ještě v odkazech těch, kterých si pro jejich víru vážíme a v jejichž svědectví se odráží upřímná snaha proniknout k čistotě evangelijní zvěsti.

Církevní otec Augustin napsal: „Zákon byl dán, aby byla hledána milost. A milost byla dána, aby byl naplněn zákon.“

Martin Luther ve svém „Kázání o dobrých skutcích“ hovoří zcela otevřeně: „V prvé řadě je nutné vědět, že neexistují žádné dobré skutky kromě těch, které přikázal Bůh. Proto každý, kdo chce dobré skutky poznat a činit, nepotřebuje nic jiného, než poznat Boží přikázání. To říká i Ježíš Kristus u Matouše 19,17: „Chceš-li vejít do života, zachovávej přikázání!“ A když se mladý muž tákal, co má činit, aby byl spasen, nastavil mu Kristus Desatero přikázání.“ (Pokračování na str. 10)

PÁD BABYLÓNA

VE SVĚTLE ARCHEOLOGIE

A HISTORIE

Vzpomenete si při pohledu na ciferník hodinek na staré Babylóně? Proč bychom na ně měli vzpomínat? Protože dělení hodin na šedesát minut a dělení minuty na šedesát sekund, podobně jako dělení úhlů a další zbytky šedesátkové početní soustavy jsou pozůstatky dědictví, které po sobě zanechali staří Babylóňané. My dnes obvykle myslíme a počítáme jen v desítné soustavě.

Čtenář Starého zákona si u jména Babylón většinou představí obrovské město, ohromnou pevnost značné síly, kterou nepřátelé dobyli zcela neočekávaně lstí a která padla během několika hodin.

Za nejnázornější popis Babylóna na vděčíme řeckému cestovateli Hérodotovi. Největším zázrakem, o němž podával zprávu, byly městské hradby. Hérodotos uvedl i jejich rozměry, které se pak přes 2 tisíciletí považovaly za běžnou nadsázku cestovatele po cizích zemích. Tradice tvrdila, že hradby byly nesmírně široké, takže nahoře bylo dost místa, aby se mohly vyhnout dva vozy tažené čtyřspřežím. Archeolog Koldewey narazil na zbytky těchto hradeb a dokázal, že Hérodotovy zprávy nebyly nikterak přehnané.

S těmito hradbami vykopal Koldewey absolutně největší městské opevnění, jaké kdy na světě existovalo. Hradby dokazovaly, že Babylón byl největším městem celého Orientu, větším než samo Ninive. A kdybychom použili středověké definice města jako „obydleného prostoru obehnaného hradbami,“ pak by byl Babylón dodnes největším městem, jaké kdy lidská ruka postavila.

Král Babylóna, Nabuchodonozor, napsal: „...na východě jsem obklopil Babylón mocnou hradbou. Vykopal jsem příkop, jehož svahy jsem zbudoval z cihel a smůly. Podél něho jsem postavil mocnou

zeď, vysokou jako hora. Vsadil jsem do ní široké brány a opatřil je křídlovými dveřmi z cedrového dřeva pobitého mědí. Aby se nepřítel se zlými úmysly nemohl přiblížit k stěnám Babylóna, obklopil jsem zemi mocnými vodami. Aby se nemohly provalit, navršil jsem kolem nich násypy a obklopil je hrázemi z cihel. Bašty jsem dovedně opevnil a město Babylón jsem proměnil v pevnost.“

Za tohoto panovníka, kterého prorok Daniel tituloval „králem králů“ a označil za „hlavu zlatou“, se město opravdu stalo na tehdejší dobu „nedobytnou“ pevností.

Město ovšem nebylo jen strohou a nevzhlednou pevností, muselo být velmi výstavné, ozdobené mnoha chrámy, paláci, parky a zahradami. V Babylóně stával také jeden ze sedmi divů starověku — visuté zahrady Semiramidiny. Fasády budov i hradeb byly zdobeny glazovanými cihlami.

A přesto perský král Kýros (kraličti mu říkají Kýrus) dobyl město takřka bez boje.

Xenofón, řecký historik, popisuje ve své knize „O Kýrově vychování“ dobytí Babylóna takto:

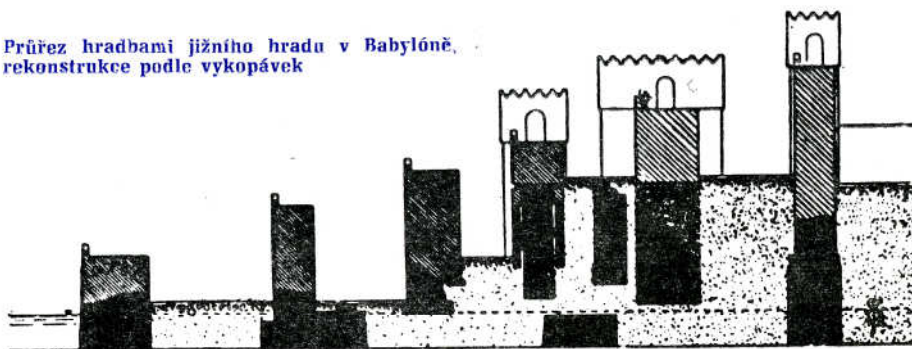
„Kýros dorazil k Babylónu, zostavěl nejprve celé své vojsko kolem města a pak je sám objel na koni provázen svými přáteli,

aby si prohlédl hradby. Pak svolal důstojníky a měl k nim řeč: „Spolubojovníci, podívali jsme se na město ze všech stran a podle mého názoru není možné, aby někdo dobyl útokem hradby tak silné a vysoké. Ale skrze město teče řeka a je tak hluboká, že kdyby si člověk stoupl druhému na ramena, nebylo by ho vidět nad hladinou. S tím si však už poradíme.“

A tak dal Kýros kolem hradeb provádět měření, od řeky nechal tolik volného místa, kolik by stačilo pro postavení velkých věží, a dal kopat od řeky příkop nevídaných rozměrů, jako když se chystá na obléhání.

Lidé na hradbách Babylóna se smáli chystanému obléhání, protože měli zásoby na více než dvacet let. Kýros se doslechl, že Babylóňané slaví jednou v roce svátek, při kterém všichni po celou noc pijí a hodují. V den svátku, jakmile se setmělo, vzal hodně vojáků a uložil jim prorazit spojení mezi příkopem a řekou. Když to bylo hotovo, tekla v noci voda do příkopu a hladina řeky ve městě klesla, takže se řečištěm mohlo projít. Na to Kýros poručil oddílu pěchoty, aby sestoupil do řečiště a zjistil, zda je dno schůdné. Když mu hlásili, že se po něm dá jít, dal svolat velitele pěchoty a promluvil k nim:

Průřez hradbami jižního hradu v Babylóně, rekonstrukce podle vykopávek

„Přátelé, řeka nám uvolnila vstup do města. Vejdeme tedy směle a nebojácně dovnitř. Mnozí z Babylónanů spí, mnozí jsou opilí. Až si uvědomí, že jsme uvnitř, budou tak ohromeni, že budou ještě méně schopni činu než teď. Až se dostaneme dovnitř, vedte mne nejkratší cestou ke královskému paláci.“

Po těchto slovech se dalo vojsko do pohybu. Ti, které potkali, zčásti utekli do domů, někteří spustili pokřik. Kýroví vojáci křičeli s nimi, jako by i oni přicházeli z nějaké pitky. Šli, jak nejrychleji mohli, až přišli ke královskému paláci. Tam překvapili strážné, jak u velkého ohně popíjeli, a zneškodnili je. Když lidé v paláci zaslechli křik a hluk, král poručil, aby se podívali, co se děje. A tak několik lidí otevřelo bránu paláce a vyběhlo ven.

Jakmile Peršané zahlédli, že se brána otevírá, hned vpadli dovnitř a probili se až ke králi. Zastihli ho, jak už stál a držel v ruce dýku, kterou nosil stále u sebe. Zabili ho na místě. I jeho společníci přišli o život.

Když nastal den a posádky pevností se dověděly, že město bylo dobyto a král zabit, vydaly i pevnosti. Kýros nařídil hlasatelům ohlásit, že všichni Babylónané mají odevzdat zbraně. V kterém domě budou potom nějaké nalezny, tam měli podle jeho rozhodnutí všichni obyvatelé propadnout hrdlem. Babylónané zbraně odevzdali a Kýros je dal uložit v pevnostech.

Tolik Xenofón o Kýrově hrdinském a bezpříkladném dobytí tak mocného obra, jako byl Babylón.

Bible si zachovala v paměti Kýra jako nositele světla. Jeho bezpříkladně rychlý a skvělý vzestup neposkvrňuje žádný násilný čin. Pro svou moudrou a šlechetnou politiku se stal jednou z nejsympatičtějších postav starého Orientu. Nejodpornější vlastností orientálních panovníků před ním, despotická surovost, byla tomuto Peršanovi cizí.

Na Babylónu se splnilo doslova, co bylo o něm bezmála 200 let předem prorokováno: „Sestup a sed v prachu, pannu, dcero babylónská! Sed na zemi, připravena o trůn, kaldejská dcero! Dolehne na tebe náhlý zmar, ani si to nestaišš uvědomit“ (Iz 47,11). Z Babylóna zbyly nakonec jen neobydlené zříceniny. Proroctví bible se splnilo do písmene.

Událost 5. kapitoly knihy Danielovy se odehrála 539 let před Kristem. Danielovi bylo tehdy asi 80 let. Čas mýjel a on už strávil 65 let v babylónském zajetí. Vládnoucímu Balsazarovi bylo kolem 36 let. Poprvé proniklo Danielovo svědectví do babylónských královských síní za Nabuchodonozora. Při výkladu zvláštního snu Nabuchodonozor poznal Hospodina jako jediného, který vidí budoucnost a který je Králem králů a Pánem pánů. Nyní se ujal vlády jeho vnuk Balsazar; byl spoluregentem se svým otcem Nabonidem, který se raději věnoval studiu přírodních věd a dějin.

Pátá kapitola popisuje událost poslední noci slavného Babylóna. „Balsazar král učinil hody veliké tisíci knížatům svým a před nimi víno pil“ (Dan 5,1). Babylón byl omámen hypnotickým kouzlem radováněk. Jeho filozofie zněla takto: „Když cítíš, že je to dobré, udělej to; chutná-li ti to, jez to; přinese-li to radost, vyživej se v tom!“ Babylón postrádal stabilní mravní zákon, který by určoval jeho jednání. Nechal se ovládat pocity a žádostmi. Už 150 let před pádem Babylóna prorokoval Izaiáš Balsazarova slova: „Zkormoutilo se srdce mé, hrůza předěsila mne, noc mých rozkoší obrátila se mi v strach“ (Iz 21,4).

Sebeuspokojování bylo pravým opakem ducha sebezapření, kterému nás učí Pán Ježíš slovy: „Kdo chce jít za mnou, zapři sám sebe, nes každého dne svůj kříž a následuj mne“ (Luk 9,23). Sebeuspokojování je dle slov Spasitelových jedním ze znamení blížícího se příchodu Ježíše Krista. „Až přijde Syn člověka, bude to jako za dnů Noe: Jako tehdy před potopou hodovali a pili, ženili se a vdávaly až do dne, kdy Noe vešel do korábu, a nic nepoznali, až přišla potopa a zachvátila všechny — takový bude i příchod Syna člověka (Mat 24,37-39). „Mějte se na pozoru, aby vaše srdce nebyla zatížena nestřídmostí, opilstvím a starostmi o živobytí a aby vás onen den nepřekvapil jako past“ (Luk 21,34). Jíst a pít, ženit a vdávat se je dobré. Mít však za cíl života jen hříšné rozkoše je zlořečenstvím lidstva.

PROČ PADL BABYLÓN

Jednou z hlavních příčin pádu Babylóna byla nestřídmost a hýření. Babylónané, právě tak jako i mnozí lidé dnes, nechápali, že lidské tělo má být příbytkem Božího Ducha. Daniel však svým příkladem už jako mladík babylónskému dvoru ukázal, že ve zdravém těle je i zdravý duch. „Ale Daniel si předsevzal, že

se neposkvrní královskými lahůdkami a vínem, které pil král při svých hodech (Dan 1,8). Daniel nepil alkohol, jedl a pil jen to, co sloužilo jeho zdraví. Cítil, že víno by zatemňovalo jeho soudnost a schopnost rozlišovat pravdu od bludu, správné od nesprávného.

Babylónané se oné osudné noci zpili do němoty, proto nepostřehli skutečnost, že Médové a Peršané již pochodují do města. Jeremiáš o Babylónu prorokoval: „Až se rozpálí, uspořádám jim hostinu, opojím je tak, že se rozjaří, ale pak usnou spánkem věčným a neprocitnou, je výrok Hospodinův“ (Jer 51,39).

Druhou příčinou pádu Babylóna bylo ignorování Božích výstrah a naučení, která jim Pán Bůh posílal skrze své proroky. Bůh jim nabízel lék, ale oni jej nepřijali: „Léčili jsme Babylón, ale k vyléčení není. Opustme jej, pojďme každý do své země! Soud nad ním se dotýká nebes, až do oblak sahá“ (Jer 51,9). Hospodin chtěl Babylónské uzdravit. Často se o to pokoušel. V druhé kapitole Daniel vyložil sen o pomíjitelnosti pozemského království, ve třetí kapitole popisuje, jak Bůh vytrhl věrné mládence z rozpálené pece, ve čtvrté kapitole popisuje pokoření pyšného Nabuchodonozora, který ztratil soudnost, ale nakonec byl přiveden k obrácení a sám se stal Božím svědkem. Bůh se snažil, aby Babylón prostřednictvím Daniela poznal Stvořitele nebes i země. Oni však odmítali.

Třetí příčinou pádu velikého města a říše bylo modlářství. Jeremiáš prorokoval: „Právě proto, je výrok Hospodinův, přicházejí dny, kdy ztrestám jeho modly a po celé jeho zemi budou naříkat skolení“ (Jer 51,52). Modlářství bylo nejen zneuctěním Stvořitele, ale bývalo úzce spjato s kultickým smilstvem a prostopášností.

V zásadě jsou podobné hříchy také dnes znamením blížícího se příchodu Kristova. Touha po radovánkách, nevázané zábavě, nemorálnost a zneužitá hudba snížila v lidských myslích mravní úroveň. Lidé se domnívají, že mohou dělat, co se jim zlíbí. Považují za správné žít společně mimo manželství, pokud se prý lidé mají rádi. Pokládají za něco normálního občas se opít. Svědomí, které jako magnetická střílka ukazuje ke správnému pólu, se otupilo stálým hřešením.

ZVÁŽEN ISI NA VÁZE A NALEZEN LEHKÝM

Hudba hrála, lidé tančili v hodovní síní, tekly proudy vína. V tom král Balsazar dostal nápad: „Jděte

a přineste nádoby z Hospodinova chrámu. Budeme z nich pít na oslavu našich bohů.“ Jakoby tím chtěl potupit Hospodina a ponížit ho. „Hned tedy přinesli zlaté nádoby odnesené z chrámu, to je z Božího domu v Jeruzalémě, a pili z nich král i jeho hodnostáři, jeho ženy i ženičky. Pili víno a chválili bohy zlaté a stříbrné, bronzové, železné, dřevěné a kamenné. V tu hodinu se ukázaly prsty lidské ruky a něco psaly na omítku zdi královského paláce naproti svícnu. Král viděl zápěstí ruky, která psala“ (Dan 5,3-5). Tajuplná ruka na stěně královského paláce napsala čtyři slova: „Mene, mene, tekel, ufarsin.“ Hudba najednou zmlkla a v sále zavládlo hrobové ticho. Číše se začaly chvět v rukou hodučích. Oči všech byly upřeny na stěnu.

„Tu se barva králova obličeje změnila a myšlenky ho naplnily hrůzou. Poklesl v kyčlích a kolena mu tloukla o sebe“ (Dan 5,6). Před chvílí se smál a chlubil, byl pyšný a zpupný. Jeho chování se najednou změnilo. Nechal zavolat babylónské mudrce a hvězdopravce. Sliboval, že kdo přečte písmo a sdělí mu jeho výklad, bude oblečen do purpuru, na krk mu bude dán zlatý řetěz a bude mít v království moc jako třetí.

Znovu se ukázala bezmocnost babylónských mudrců. Na Boží tajemství nestačili. Král se předěsil ještě víc. Vtom vešla do hodovní síně královna—matka, dcera Nabuchodonozora. Je zajímavé, že se neúčastnila této hostiny. Snad byla ovlivněna v mládí svým otcem, který se obrátil k živému Bohu. Nyní připomněla Balsazarovi, že jeho dědeček (v orientální řeči „otec“) měl na dvoře Daniela, člověka mimořádného ducha a poznání. Toho radila přivést.

Najednou vchází 80letý Daniel. Králi se trochu ulevilo a tázal se: „Ty jsi Daniel z judských přesídlenců, kterého přivedl král, můj otec z Judska?“ Nato mu slibuje purpur, zlatý řetěz a třetí místo v království, jestliže mu vysvětlí celou tu hrůznou záhadu s píšící rukou. Starý Daniel odpovídá: „Své dary si ponech a své odměny dej jinému. To písmo však králi přečtu a výklad mu oznámím.“

POSLEDNÍ POSELSTVÍ BABYLÓNU

Byla to poslední noc pyšného města. Boží prorok pronesl k Babylónu své poslední kázání:

„Slyš, králi! Bůh nejvyšší dal Nabuchodonozorovi, tvému otci, království a velikost, slávu a důstojnost. Pro velikost, kterou mu dal, se před ním třáslí všichni lidé různých národností a jazyků a obávali se ho. Koho chtěl, zabil, koho chtěl, nechal žít, koho chtěl, povýšil, koho chtěl, ponížil. Když se jeho srdce povýšilo a jeho duch se stal náramně zpupný, byl svržen ze svého královského stolce a jeho sláva mu byla odňata. Byl vyhnán pryč od lidí... dokud nepoznal, že Bůh nejvyšší má moc nad lidským královstvím a že nácím ustanovuje, koho chce. Ani ty, jeho synu Balsazare, jsi neponížil své srdce, ačkoli jsi o tom všem věděl, ale povýšil ses nad Boha nebes.“ Pak mu Daniel připomněl hříšné a prostopášné hodování a urážku Boha, Pána nebes i země.

Mene, mene, tekel u parsin.

Toto je výklad těch slov:

Mene — Bůh sečetl tvé králování

a ukončil je.

Tekel — byl jsi zvážen na vahách

a shledán lehký.

Peres — tvé království bylo rozloženo

a dáno Médům a Peršanům.

Dovedeme si představit Danielův hlas, který zněl hodovní síní, jež se nyní proměnila v soudní síň. Hrůza sevřela všechny přítomné, když prorok začal číst a vysvětlovat nápis, zářící na stěně: „Toto pak je písmo, které bylo napsáno: Mene, mene, tekel ufarsin. Mene — Bůh sečetl tvé království a ukončil je. Tekel — byl jsi zvážen na vahách a shledán lehký. Peres — tvé království bylo rozloženo a dáno Médům a Peršanům.“

Závěr páté kapitoly Danielovy knihy je velmi stručný, tak jako stručný byl i Boží rozsudek. „Balsazar hned poručil, aby Daniela oblékli do purpuru, na krk mu dali zlatý řetěz a rozhlásili o něm, že má v království moc jako třetí. Ještě té noci byl kaldejský král Balsazar zabit.“

To byla poslední noc Babylóna. Boží soudy na něj dopadly náhle. Milosrdný Bůh měl s ním dlouho trpě-

livost. Vzpouřa proti Boží vůli přispěla ke zkáze říše.

V celém dnešním světě je možno pozorovat ducha, který vládne na Balsazarově hostině. Bůh však je do dnes trpělivý jako za starodávna. „Pán neotálí splnit svá zaslíbení, jak si to někteří vykládají, nýbrž má s námi trpělivost, protože si nepřeje, aby někdo zahynul, ale chce, aby všichni dospěli k pokání“ (2 Petr 3,9). Dodnes jsou dveře milosti do kořán otevřeny — když Babylón nečinil pokání, přišli na něj náhle Boží soudy. Překvapily jej jako zloděj v noci. Pán Ježíš říká i nám, lidem dvacátého století: „Bděte tedy, protože nevíte, v který den váš Pán přijde. Uvažte přece: Kdyby hospodář věděl, v kterou noční dobu přijde zloděj, bděl by a zabránil by mu vloupání se do domu. Proto i vy buďte připraveni, neboť Syn člověka přijde v hodinu, kdy se nenadějete“ (Mat 24,42-44). Kristus přijde brzy jako vysvoboditel pro poslušné, ale jako soudce pro nevěrné.

V životě Balsazara přišla poslední chvíle. Pro každého člověka na zemi přijde poslední okamžik: poslední zábava, poslední zápas, poslední tanec, poslední číše, poslední cigareta, poslední proklínání, poslední kapitola, poslední noc. Balsazarové mohou konat velké slavnosti, bezuzdně hýřit, přitom utiskovat bezbranné, vystavovat na odív svou nadřazenost. Leč pro všechny smrtelníky přijde poslední noc. Případ posledního babylónského krále však není výstrahou jen pro mocné tohoto světa, varuje každého člověka bez výjimky i věřícího. Apoštol Pavel nás napomíná:

„Víte přece, co znamená tento čas, už nastala hodina, abyste procitli ze spánku; vždyť nyní je nám spása blíž, než byla tenkrát, když jsme uvěřili. Noc pokročila, den se přiblížil. Odložme proto skutky tmy a oblecme se ve zbroj světla. Žijme řádně jako za denního světla, ne v hýření a opilství, v nemravnosti a bezuzdnostech, ne ve sváru a závisti, nýbrž oblecete se v Pána Ježíše Krista a nevyhovujte svým sklónům, abyste nepropadli vášním“ (Řím 13,11-14).

M. ŠUSTEK

(DOKONČENÍ ZE STR. 7)

Jan Kalvín v komentáři k Mat 5,17 uvádí: „Nemáme důvod domnívat se, že nás Kristus svým příchodem osvobodil od autority zákona. Zákon je věčným pravidlem zbožného a svatého života, a proto musí být tak neměnitelný, jako je Boží spravedlnost, která je v něm a která je stálá a neměnitelná.“

J. L. Hromádka patří bezesporu mezi nejvýznamnější protestantské teology našeho století. O Božím zákonu napsal: „Zákon byl darem

milosti... Sinajský zákon (Desatero Božích přikázání, Ex 20,1-17) byl deklarací milujícího Boha, který si vyvolil lid jako nástroj své vůle a jako nositele jedinečné zvěsti uprostřed národů potácejících se v pověře a modloslužbě, osudovosti a kouzelnictví (magii)... Ježíš přišel zákon nikoli zrušit, nýbrž naplnit. Sinajský zákon zůstává i dnes v církvi Kristově ukazatelem cesty a důkazem stálého Božího vedení; vedení ve všech životních oblastech... I nám zůstává sinajský zákon stálým vodítkem, rukou, která nás z milosti

vede ve spletech a zmatcích pozemského života. Je to ruka laskavá, ale pevná, ruka, která dovede bolestně stisknout naši ruku, když se chceme z jejího vedení vytrhnout a bloudit za žádostmi svého neklidného, neposlušného a porušeného srdce.“ (Evangelium o cestě za člověkem, str. 260, 261).

A z nepřeborného množství citátů odkazujících na Boží zákon uvedme ještě jeden. Známý evangelista Billy Graham ve svém kázání o Desateru přikázání řekl: „Vidím jako Wesley, že dříve, než budu moci kázat lásku

a milost, musím kázat zákon a soud... Desatero přikázání, to jsou mravní zákony Boží, určující, jak se lidé mají chovat a jak mají žít. Někteří si myslí, že ta přikázání byla odvolána. To není správné. Kristus učil zákonu... Zákon platí i dnes, protože Bůh se nezměnil, ale změnili se lidé... Desatero přikázání přestoupil každý člověk, který kdy žil, až na Ježíše Krista. Hřích je přestoupení zákona. Bible říká, že všichni zhřešili a nedosáhli Boží slávy. De-

satero přikázání je zrcadlo, které nám ukazuje, jak jsme ještě vzdáleni od Božího měřítka. A zrcadlo našich nedostatků nás žene ke kříži, kde Kristus splatil dluh za hřích. Podle bible je odpuštění u kříže a nikde jinde.

Jaké má tedy Boží zákon postavení ve světle Kristova kříže? Zákon je trvalá božská norma pro naši dokonalost a bezúhonnost; zákon odhaluje naši hříšnost, zákon připomíná, že jako hříšní lidé žijeme pod kletbou

smrti; zákon připomíná, že se musíme změnit, abychom se mohli stát občany věčného Božího království; zákon nás posílá ke Kristu, který jediný nás může proměnit a dát nám sílu k novému životu; zákon nás vede ke kříži, jedinému místu, kde najdeme odpuštění a odstranění svých provinění.

Kříž je důkazem Boží lásky; kříž je dokladem, že Bůh v Ježíši Kristu „vysvobodil lid svůj od hříchů jejich“.

J. D.

MY A NAŠE DĚTI

Problémy s výchovou

Vzrůstající problémy s mladými lidmi dokazují, že rodiče neumějí dobře vychovávat děti. Většina rodičů své děti vůbec „nevychovává“, ale spíše je nechává, aby si dělaly, co chtějí.

Chlapci a děvčata by neměli být takovým problémem. Nemusejí být hrubí, drzí, neposlušní, malí sadističtí vandalové. Správná výchova z nich udělá nejlepší děti na světě. Bible říká: „Vyučuj mladého podle způsobu cesty jeho; nebo když se i zstará, neuchýlí se od ní“ (Přísl 22,6).

Hlavním slovem je zde „vyučuj“. Zahrnuje promyšlené plánování, neúnavnou rozhodnost a nekonečnou trpělivost. Není to práce pro slabochy. Tento nejdůležitější úkol, jaký kdy byl lidem svěřen, od nich vyžaduje to nejlepší, co v nich je.

Ale problémem zůstává, že se mnozí rodiče nikdy nenaučí, jak vychovávat děti. Jsou v koncích a nevědí, co s nimi. Chtějí sice vychovat své děti co nejlépe, ale když má přijít k věci, nestačí na to. Jen bezmocně stojí a zklamaně sledují, jak se jim děti vymykají z rukou a přidávají se ke „ztracené generaci“, cynické a vzdorující mládeži.

Spořádaná rodina a vychované děti, to není věc náhody nebo štěstí. Musíme proto plánovitě a usilovně pracovat a samozřejmě prosit o Boží požehnání. Chce to soustavné úsilí ve dne i v noci od útlého dětství až k dospělosti. Přitom odkryjeme některá tajemství výchovy dětí. Možná neplatí pro všechny případy beze zbytku. Rodiče jsou tak rozdílní. A

děti jsou také rozdílné. Žijí v rozdílných poměrech a prostředích. Ale přece základní pravidla platí pro všechny. Všechny je vlastně můžeme najít ve své bibli.

SOUSTAVNĚ NA SVÉ DĚTI DOHLÍŽEJ

Jestli chceš dobře vychovat své děti, nemůžeš dovolit, aby trávily polovinu času u sousedů. Ani ta nejlepší pečovatelka na světě nemůže nahradit matku.

Řekneš mi: „Ale v naší rodině musí chodit i matka do práce.“ To je velká škoda. Pokud je to možné — a někdy to opravdu možné není — měla by matka zůstat s dětmi doma.

Můžeš namítnout: „Ale jak jinak seženeme každý měsíc dost peněz, abychom mohli mít auto, mrazničku, televizi?“

A jsme u jednoho z problémů. Zřejmě se budeš muset rozhodnout mezi věcmi a svými dětmi. Mohl bys totiž skončit sice obklopen mnoha věcmi, ale se zlomeným srdcem.

Ptáš se asi: „Jak to děláš ty?“ Rozhodli jsme se, že zájem o děti dáme na první místo. Matka přestala pracovat již několik měsíců před tím, než se nám narodilo první dítě. Už je to dávno. Ale všechny ty roky naplnila tím, že mnoha způsoby vedla, vychovávala a pomáhala dětem.

„Zřejmě musíte mít hodně peněz.“ Naopak, když byly děti malé, měli jsme jich velmi málo. Neměli jsme pračku, mrazničku a samozřejmě ani televizi. První auto, a to ještě starší, jsme si koupili když naše nejstarší dcera dospívala.

Když se děti vrátily domů ze školy, matka byla vždy doma. Kdykoli vstupovaly do domu, vždy je maminka přivítala tak srdečným způsobem, jak to umí jen ona. Zajímala se o všechno, co se jich týkalo, byla připravena vyjít vstříc jejich potřebám, odpovědět na jejich otázky, pomoci jim správně se rozhodnout a ochránit je před pokušením. Žena, která je vyčerpaná těžkou každodenní prací, se může velmi obtížně věnovat těmto záležitostem.

VEDENÍ SVĚŘIL BŮH TOBĚ

Bůh určil, že řídit domácnost budou rodiče, ne děti. Podívejme se na 1 Moj 18,19. Pokud si ceníte pokoje a štěstí svého domova, pak se nikdy nevzdávejte jeho vedení. Kdysi někteří vychovatelé prosazovali názor, aby rodiče nechali děti dělat, co se jim líbí, ale zkušenosti prokázaly nesprávnost tohoto názoru. K čemu jsou rodiče, pokud neplánují určitý program pro svůj domov a neusměrňují život svých dětí? Na nich leží odpovědnost za výchovu, vedení a rady a pokud nesplní tuto odpovědnost, sklídí jen nepříjemnosti a smutek.

Ale to vyžaduje kázeň a řád — i když tato slova nemá nikdo rád. Kázeň je zcela nezbytná, je součástí práce rodičů. Musíte si vytyčit správnou cestu a pak se jí držet. V praxi to znamená říci dětem, co mají dělat a pak dohlédnout, zda to opravdu udělaly. Vyžaduje to laskavý, ale rozhodný a soustavný nátlak tam a tehdy, když je to potřebné.

Kázeň vyžaduje čas, přemýšlení, námahu, ale právě ona vytváří všechny rozdíly mezi řádným domovem a „blázcincem“. Zřekni se jí a po celý zbytek života budeš platit za svou nedbalost. Stejně to bude i s tvými dětmi. Nikdy nepoznají domov podle Božích představ. A děti utečou z nepořádku domova, jakmile jen budou moci.

POMOZ DĚTEM, ABY CO NEJDŘÍVE POZNALY BOHA

To je podstatné. Ať děti přemýšlejí co nejdříve o Pánu Ježíši a jeho lásce. Jakmile budou umět číst, nauč je každodenně studovat biblický úkol pro děti. Ujistí se, zda opravdu dobře znají desatero, Žalm 23., „Blahoslavenství“ a jiné důležité stati Písma. Veď je k tomu, aby se každý ve-

čer než jdou spát a každé ráno, jakmile vstanou, modlily u svého lůžka. Jedině tak v nich rozvineš dobré zvyky, které s nimi půjdou celým životem.

A co rodinné pobožnosti? V každém případě bychom je měli dělat co nejčastěji. Čtete dětem biblické příběhy. Pak se všichni nahlas pomodlete a nakonec společně zopakujte modlitbu Páně. Vyzní to velmi slavnostně a v dětech tyto okamžiky zůstanou po léta jako krásná vzpomínka. Ale ještě důležitější je osobní studium bible a osobní modlitba, při kterých si každé dítě vytváří svůj vlastní vztah a své vlastní spojení s Bohem.

Malé děti se často modlí za všechno možné. Nevadí. Nechte je. Bůh nevyslyší každou jejich modlitbu, ale některé jistě ano. Věřím, že Bůh se zvláštní radostí vyslyší modlitby malých dětí proto, aby posílil jejich víru. A děti, které již v raném dětství přicházejí k Pánu Ježíši jako ke svému skutečnému, opravdovému Příteli, budou se k němu obracet i v pozdějších letech ve chvílích úzkosti a napětí. V mládí poznají Boží moc a odevzdají své životy jeho službě.

ZAMĚSTNEJ SVÉ DĚTI

Staré přísloví: „Satan pro zahálčící ruce najde vždy nějakou práci“ obsahuje velkou pravdu. Děti jsou za normálních okolností plné života.

Pokud je nezaměstnáme něčím dobrým a užitečným, určitě začnou dělat něco špatného.

Samozřejmě nechci, aby se rodiče stali pro své děti dráby, kteří vymýšlejí jeden úkol za druhým. Tím by šťastnou rodinu nevytvořili. Děti potřebují také čas na hraní. Ale přesto byste je měli vést k určité odpovědnosti za pomoc při udržování domácnosti. A jakmile jsou dosti velké, aby mohly vykonávat nějaké drobné práce, měli byste je zaměstnat. Matka by neměla vždy sama umývat nádobí, zatímco si Jirka a Alenka čtou nebo hrají.

Děti mohou být opravdovou pomocí při úklidu, pokud je to naučíme již v dětství.

ULOŽ SVÝM DĚTEM URČITÉ ODPOVĚDNOSTI A PAK DOHLÉDNI, ZDA JE VYKONÁVAJÍ

To je naučí sebedůvěře a spolehlivosti pro budoucnost. Ale samozřejmě to vyžaduje mnoho času. Uložit dětem nějakou práci je poměrně snadné, mnohem obtížnější je dohlížet na to, jak ji dělají. Vyžaduje to z naší strany opravdovou vytrvalost, abychom naléhali znovu a znovu, že děti musí uloženou práci udělat. Ale jen tak budujeme jejich charakter.

Mnozí mladí lidé považují práci za něco, čemu je lepší se vyhnout, pokud je to možné, nebo ji udělat co

nejrychleji bez ohledu na to, jak nebdale byl daný úkol splněn. Tato nemoc zvaná neodpovědnost se musí léčit již v dětství. Váš malý Jirka musí pochopit, že když mu matka nebo otec uloží nějakou práci, pak ji musí vykonat podle svých možností co nejlépe. Malou Aničku musíte naučit, že své odpovědnosti neunikne ani nejpromyšlenější výmluvou.

Z takto vychovávaných dětí vyrostou spolehliví mladí lidé. Zcela samozřejmě splní věrně každý slib. A když pak opustí domov, aby zaujali své životní postavení, svět je přivítá.

VYTVOR PŘITAŽLIVÝ DOMOV

Plánuj věci, které tvé děti obšťastní. Najdi si čas a hrej si s nimi. Dej jim pocítit, že mají v domově své místo. Dej jim znát, že je máš rád. Řekni jim, ať pozvou své přátele — samozřejmě ve vhodný čas. A čti jim. Děti mají rády, když jim někdo čte nebo vypráví a není pro ně lahodnější hudby než maminčin hlas.

Děti se pak budou na domov dívat jako na nejkrásnější místo na světě. Nebudou stále utíkat k sousedům nebo do kina, na stadión nebo na hřiště. Nejraději budou doma.

V pozdějších letech se takový domov osvědčí jako kotva v bouřích života a jako nejvzácnější vzpomínka, kterou si s sebou vezmou i do věčného života. A. M.

K pětistému výročí reformátorova narození

Martin Luther

o necelé půl století později církev ze své autority zakázala svěcení sedmého dne týdne, soboty? Uvažoval nad tím, že by měl do svých reforem zařadit i návrat k sobotě? — Takové otázky si kladou mnozí z nás.

V Lutherově literárním odkazu nebudeme hledat spis, který by se naznačenou tematikou soustavně zabýval. Jen tu a tam najdeme krátké, někdy také rozporné výroky o dni odpočinku, z nichž můžeme vytvořit jakousi teologickou odyseu soboty v dějinách. Začíná v Edenu, kde Bůh na konci stvořitelského týdne odpočinul, sedmý den posvětil a dal ho Adamovi pro oběti a bohoslužbu. Po vyhnání z ráje Adam se svou rodinou nadále světil sedmý den a učil tomu i další pokolení. Proto také Abraham měl sobotu v úctě a zachovával ji. V té době se ale, podle Lutherova názoru, sobota sloučila s mnoha jinými obřady, například s obřizkou, a jako hebrejská kmenová tradice se neprávem stala součástí desatera. Mojžíš prý všeobecně platné přikázání „Pomni na den sobotní, abys jej světil“ vsadil do rámce svého národa, a proto

je dnes závazné jen pro židy.

Přesto Luther v kázání z října roku 1535 zdůrazňuje, že je nutné, aby člověk jeden den v týdnu odpočíval. „Proč křesťané světi nedělí?“ ptá se Luther. Jeho odpověď je poněkud neurčitá: „Přestože všechny dny jsou vhodné pro odpočinek, je užitečné, dobré a nezbytné, abychom zachovávali jeden den, ať sobotu nebo neděli či kterýkoli jiný den, protože Bůh si přeje spravovat tento svět pokojně a podle určitého pořádku. Proto dal šest dní pro práci, ale sedmého dne každý člověk, dokonce kůň, osel nebo jiné tažné zvíře musí odpočinout a zotavit se podle přikázání.“

Z toho, co bylo doposud řečeno, poznáváme, že Martin Luther uznával nutnost oddělit jeden den pro odpočinek, avšak plný význam a obsah biblického učení o sobotě zcela nepochopil. V této otázce zůstal do značné míry věrný vztě církevní tradici. Ale přesto v Lutherových spisech nacházíme mnoho pěkných a podnětných myšlenek, z nichž několik uvádíme v následujících odstavcích.

LUTHER A SOBOTA

Nás adventisty zajímá, jak se reformátor Luther stavěl k sobotě. Pochopil, že je jenom jeden den v týdnu, den sobotní, který Bůh požehnal a posvětil? (1 Moj 2,2-3). Uvědomil si, že sobotní odpočinek není židovským ustanovením, ale že jej Hospodin dal hned při stvoření všem lidem? Přijímal desatero včetně čtvrtého přikázání za platná a neměnná pravidla lidského života ve všech dobách? (Mat 5,17-19). Věděl, že nedělí, pohanský den slunce, uzákonil císař Konstantin roku 321 a že

Nejobsáhlejší výklad o tomto předmetu nacházíme v **Přednáškách o knize Genesis** z let 1535 — 1545. K textu 1 Moj 2,2 Luther vysvětluje: „Sobota nebo sobotní odpočinek znamená, že Bůh ustal tím způsobem, že už nestvořil jiné nebe ani jinou zemi.“ A pak v souvislosti s třetím veršem začíná další komentář o sobotě v ráji. Nejprve cituje Kristova slova, že „Sobota je učiněna pro člověka“ [Mar 2,27], ale pak poznamenává, že Mojžíš nic neříká o tom, že sobota byla člověku přikázána, ale že „sedmý den Bůh požehnal a posvětil pro sebe“. To znamená, že sobota zejména má být zasvěcena bohoslužbě, „protože svaté je to, co je vyňato ze světského použití a je odděleno pro Boha“.

Luther je přesvědčen o tom, že Bůh založil první církev už v ráji. „Z tohoto oddílu vyplývá,“ pokračuje Luther ve svém výkladu k 1 Moj 2,2,3, „že i kdyby byl Adam zůstal v stavu bezhříšnosti, světil by sedmý den. To znamená, že tohoto dne by dával svým dětem pokyny o Boží vůli a bohoslužbě, chválil by Boha, vzdával by mu díky, obětoval by apod. V ostatní dny by odděloval pole a choval dobytek. Jistě i po pádu do hříchu Adam světil sedmý den a učil v něm svou rodinu. Svědčí o tom oběti jeho synů Kaina a Abela. Sobota tedy byla od počátku světa určena jako den bohoslužby.“

Luther se ještě jednou vrací k předcházející myšlence a uvažuje nad tím, co by se dělo s Adamovými potomky, kdyby bývali nezhřešili. „Neposkvrněná lidská povaha by Bohu provolávala slávu a dobrotu tím způsobem, že by sobotního dne lidé rozmlouvali o nezměrné Stvořitelově dobrotě, konali by oběti, modlili by se atd. Neboť je to smysl slova posvěcení.“

Sobota ukazuje, že člověk byl stvořen proto, aby poznával a uctíval

Boha. Sobota nebyla ustanovena pro ovce a krávy, ale pro lidi, u nichž vědomosti o Bohu mohou růst. Pádem do hříchu člověk ztratil znalost Boha, ale „přesto si Bůh přál, aby přikázání o svěcení soboty zůstalo v platnosti“. Je nepochybné, že sobota byla stvořena hlavně proto, abychom se v ní zabývali Božím slovem, Boha poznávali a oslavovali.

Luther ve svých výkladech klade důraz na to, že sobota ve svém původu byla posvěceným neboli svatým dnem. Byla určena pro kázání a oslavování Boha. Cílem soboty, říká Luther, „je především bohoslužba, víra, láska, modlitba apod.“ Pobožnost se měla konat v rajske zahradě. „Vždyť sobota byla v ráji na věky posvěcena a oddělena pro bohoslužbu.“ Stejně jako život i sobota byla stvořena věčná. Proto i po pádu do hříchu sobotní přikázání zůstává, aby nám zvěstovalo, že duchovní život v nás má být obnoven působením Ježíše Krista.

Pomni na den sobotní, abys jej světil. Šest dní pracovati budeš, a dělati všeliké dílo své; ale dne sedmého odpočinuti jest Hospodina Boha tvého. Nebudeš dělati žádného díla... Nebo v šesti dnech učinil Hospodin nebe a zemi, moře a všecko, což v nich jest a odpočinul dne sedmého; protož požehnal Hospodin dne sobotního a posvětil ho. (2 Moj 20,8-11)

Martin Luther si je jist tím, že Adam i po pádu do hříchu zůstal světitelem soboty. Také své děti tomu učil a tento obyčej se stal tradicí i v pozdějších dobách. Byl součástí desatera, které existovalo už před Mojžíšem. V této věci si je Luther tak jistý, že s určitostí může prohlásit: „V přesném slova smyslu desatera o jiné zákony, které mají svůj původ v dobách praotců, nejsou mojžíšovské. Pouze ty obřady, které se

týkají určitých osob, jsou mojžíšovské a ty skončily v Kristu.“

Ačkoli Martin Luther nesprávně spojil sobotu s obřízkou a s dalšími židovskými obřady, nepochyboval o její věčné platnosti. Sobota nezánikne ani v budoucím Kristově království. Naopak, období, které nastane po Spasitelově druhém příchodu, může být charakterizováno jako věčná sobota.

Často Luther učení o budoucí sobotě vykládal pomocí alegorie. Ve svém komentáři k verši 1 Moj 8,22 např. vysvětluje, že výraz „dokudž země trvati bude“ se zde nenachází bezvýznamně. Vyplývá z něho, že „dny země skončí, zatímco jiné dny, nebeské dny, budou pokračovat.“ A pak ještě dodává: „Když dny země skončí..., budou následovat dny nebeské, to jest věčné dny, jedna sobota za druhou. Tehdy se už nebudeme zabývat tělesnými pracemi, abychom si obstarávali živobytí, protože budeme žít jako boží andělé.“

Reformátor dr. Martin Luther hlásal zásadu, že Písmo svaté je jediným měřítkem života i víry každého křesťana. Svě posluchače vybízel k tomu, aby učení všech starověkých i středověkých teologů měřili biblí a přijímali jen to, co je s ní v souladu. Používejme toto pravidlo i my, a to nejen při studiu starých církevních učitelů, ale také při četbě reformáční literatury. Srovnávejme s Písmem i učení velkého reformátora Martina Luthera. Všimějme si, jak i přes nejlepší snahu zůstal do jisté míry dědicem myšlení středověké církve. Současné se však nechme obohatit těmi výklady, které nám správně a výstižně objasňují zvěst svatých Písem. Tato zásada platí o všech Lutherových spisech. Týká se všech teologických otázek. Tak přistupujme rovněž k Lutherově učení o dni odpočinku, které jsme nastínili v tomto článku. MILAN HLOUCH

„Znám tě podle jména. Neboj se, já jsem tě vykoupil. Povolal jsem tě tvým jménem, jsi můj“ (1z 43,1)

Skončila druhá světová válka. Po několika letech se vracel voják ze zajetí domů. Jaké bylo jeho překvapení, když zjistil, že jeho žena, která po válce na něho nějakou dobu čekala, se nakonec znovu provdala. Nechala ho prohlásit za mrtvého. Voják přišel na přihlašovací úřad a tam mu řekl, že jeho jméno už neexistuje. Než se všechno dalo zase do pořádku, byl z úředního hlediska mrtev — byl bez jména. Byl bez práva na existenci, bez nároku na život. Jak chudý a ztracený si musel připadat tento ubohý člověk.

U Boha však nikdo není ztracený. On nás zná všechny podle jména, před ním nikdo nežije jako anonym. Ujišťuje nás, že nás zná osobně, že jsme jeho. Bůh volá každého člověka. Už Adam po pádu do hříchu slyšel, jak ho Bůh volá. Bůh volal i Noema, Abrahama, Mojžíše, Sa-

muele a jiné muže Staré smlouvy. Také v Novém zákoně volá Bůh člověka a oslovuje ho osobně. Jak to asi muselo zapůsobit na takového Zachae, vrchního celníka, když ho Pán Ježíš oslovil jménem! A tak jako znal Zachae, zná Pán Ježíš i nás. Oslovením nás chce posílit ve víře a pak řekne: „Neboj se!“ V Písmu je tento výrok zapsán více než stokrát. Abychom se mohli klidně opřít o Boží zaslíbení, prohlásil Pán Ježíš: „Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi.“ Nemí síly na zemi, která by se mu mohla trvale vzepřít. Pán nás ujišťuje: „Já, já jsem Hospodin, kromě mne žádný spasitel není“ (1z 43,11).

Žijeme ve světě, který je plný strachu a nejistoty, který je ohrožován válkou, katastrofami a neštěstími, nemocí a smrtí. Každý člověk by se chtěl nějak zabezpečit pro budoucnost, ale ta přesto zůstává plná neklidu. Mír v srdci a mír ve světě je trvale v nebezpečí. Avšak Ježíš k nám volá: „Ve světě budete mít soužení, ale vzchopte se, já jsem přemohl svět“ (Jan 16,33).

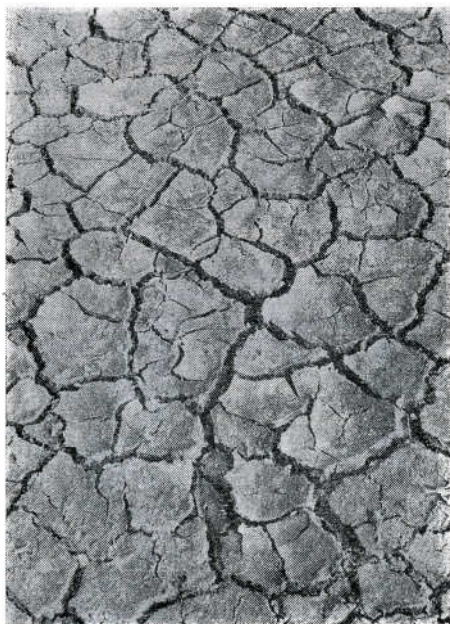
Těžkostem se nevyhneme, každý z nás musíme řešit nějaký svůj problém. Každému z nás říká Pán: „Neboj se, já jsem

tě vykoupil, jsi můj.“ Ať jsou překážky před tebou sebevětší, můžeš být i zoufalý, skleslý na mysli, sklíčený, mlet starostí a být v nouzi nebo být nemocen — pak právě tobě platí slovo Hospodinovo, které kdysi řekl i Jozuovi: „Buď rozhodný a udatný, neměj strach a neďes se, neboť Hospodin, tvůj Bůh, bude s tebou všude, kam půjdeš“ (Joz 1,9).

Cítíme z těchto slov, jak se nás Pán Bůh snaží ujistit, že se nemusíme bát, že je všude s námi? A nad to nás ubezpečuje o jistotě spasení. Neříká: „Já tě jednou spasím,“ někdy v budoucnu. Ne! Říká nám: „Spasil jsem tě, vykoupil jsem tě.“ Spasení je už věc hotová. Nemusíš mít proto strach, poněvadž jeho pomoc ti byla už zajištěna. Ježíš za tebe zemřel dřív, než ses narodil. On ví, že ho potřebyš. Když učedník Petr začal na moři tonout, v kritické chvíli „Ježíš hned vztáhl ruku a uchopil ho“. Ty jsi přece Božím dítětem. Tvůj nebeský Otec tě také drží za ruku. Jde s tebou a ubezpečuje tě: já Hospodin, tvůj Bůh, jsem tě vzal za tvou pravici a říkám ti: „Neboj se, budu ti pomáhat.“ A to všechno vyplývá z Božího ujištění: „Znám tě podle jména.“ K. Šp.

Ujel mi vlak. Mám čekat na dal-
ší, jede až za dvě hodiny, autobus
ještě později... přemýšlel jsem.
Prosluněné zářijové odpoledne mi
napovědělo: Využij krásné pohody
podzimu a jdi pěšky. Rozhodl jsem
se, že půjdu po ní cestou podél že-
lezniční tratě. Slunné odpoledne,
krásné barvy podzimní přírody,
bude to určitě krásná procházka.

Cesta mě vedla známými místy,
přes pole, les až na most říčky, ale
tam jsem zůstal stát v němém údi-
vu. Začal jsem se rozhlížet: Jdu vů-
bec po správné cestě? Podle okolí
ano, ale pod mostem měla radost-
ně šumět známá říčka. Dnes se
však oběma směry táhne jen prázd-
né řečiště, suché koryto, pokryté
šedivým prachem. Na několika mís-
tech jsou loužičky temně zelené,
páchnoucí kapaliny. Nepravidelně,
jako pohozeny, leží větší i menší

kameny, všude plno suchého, roz-
praskaného bahna. Tu a tam leží
vysušená tělíčka uhynulých rybek.
Břehy lemují vyschlé stvolý rákosy
a rezavá, sluncem spálená tráva.
Tíživé ticho nad říčkou podtrhuje
skličující obraz.

Krásná podzimního dne najednou
ztrácí svůj lesk. Napadá mne:
Kdybych byl malířem, zpodobnil
bych takto smrt. Mrtvé, suchem
rozpuhané koryto řeky... přemýš-
lím. Najednou, jako bych slyšel
vedle sebe tichý hlas: „To jsi ty,
človče, to je tvůj obraz, tak vy-
padáš.“ Stačilo jen několik týdnů
sucha, vyschly prameny nedalekých
hor a najednou je dno říčky obna-

žené. „Jako té říčce, i tobě schází
často oživující proud, který by od-
plavil všechno to bahno, špínu a
přinesl nový život...“ doznívá
hlas ve mně.

Pro řeku je naděje, přinesou ji
dešťové mraky, podzimní plíska-
nice. Napojí hory, prameny znovu
vytrysknou, voda se rozběhne údo-
lím, přinese nový život do vyschlé-
ho řečiště. Proud odplaví suché
bahno, pohne nejen oblázky, ale
i velkými balvany, ve vlnkách se
znovu projeví život, břehy se znovu
zazelenají. Říčka má naději na
brzkou změnu.

Ale jak je tomu s námi, máme
také naději? Vzpomínám na starý
příběh. U studny se potkají dva
lidé, unavený poutník a žena, která
sem přišla pro vodu (viz Jan 4.
kap.). Z prosícího se stává posléze
Dárce. Nabízí ženě „vodu“, která
uzdraví její nitro. „Ale kdo by se
napil vody, kterou já dám jemu,
nežíznil by navěky, ale ta voda, kte-
rou já dám jemu, bude v něm stud-
nicí vyvěrající k životu věčnému“
(Jan 4,14).

Jak získáme my vodu pro své
„vyschlé“ nitro? Nemusíme chodit
daleko. I nám dnes platí nabídka
Pána Ježíše: „Žízni-li kdo, ať přijde
ke mně a pije, kdo ve mně věří.
Jak říká Písmo: Potečou z jeho nitra
proudy živé vody“ (Jan 7,37.38).
Každý den máme možnost čerpat
„vodu života“, její pramen máme
v rukou. Je to Písmo, Boží slovo,
nevysychající zdroj života. Otvírej-
me jej denně a nechme na sebe vy-
trysknout proud Ducha svatého.
On oživuje ty staré pravdy. Dovol-
me, aby Kristův proud „živé vody“
naplnil naše srdce. Nechme jej
proudit, ať odplaví bahno zla, ať
strhne trsy suché trávy falešného
sebevědomí a farizejské přetvářky.
Pak pocítíme, že odvaluje také bal-
vany nepochopení a překážek. Př-
nese nový život, který není možno
získat jinak.

Náš život nemusí být odpudivým
vyschlým řečištěm. Když se nechá-
me naplnit Božím „proudem“, sta-
neme se živou řekou, která přináší
svému okolí život, pomoc, radost,
svěžest, povzbuzení, občerstvení a
radostně oslavuje svého Stvořitele.
Namísto bezcílné prázdnoty může
náš život naplňovat radostné spole-
čenství s Dárcem života a služba
bližním.

Odcházel jsem od vyschlé říčky
obohacen o nový obraz vlastního
stavu, o demonstraci zákona života,
který platí i pro nás lidi. Ta řeka
mě oslovila zvláštní řečí, začal jsem
si jinak vážit nabídky: „A kdo žízni,
přijď, a kdo chce, naber vody ži-
vota zadarmo“ (Zj 22,17).

V. SPURNÝ

Vyznamenání za dobrotu a oddanost

Zdá se ti někdy, že máš příliš mno-
ho povinností, domácích úkolů, že ti
rodiče ukládají příliš mnoho práce,
musíš cvičit do hudební školy, tolik
lidí žádá od tebe tolik různých věcí
— zkrátka je toho příliš mnoho.
Když se ti někdy zdá, že máš příliš
mnoho práce, vzpomenu si na chlap-
ce, který se jmenuje Karlo, a to mi
pomáhá.

Nevíš, kdo to je a co zvláštního
udělal? Bylo mu devět let a měl více
odvahy a statečnosti než ostatní
chlapci, které znám. Na vysvědčení
měl nejlepší známky z celé třídy. Ty
máš také samé jedničky? Že to nic
není? Počkej ale, až ti povím celý
příběh o Karlovi.

Karlo žil s rodiči, menším bratrem
a sestrou. Žili spokojeně, měli se rá-
di a bylo jim dobře. Ale pak se sta-
lo něco hrozného. Maminka jela au-
tem a nějaké jiné auto do ní narazi-
lo. Při neštěstí se maminka těžce
zranila. Dlouho byla v nemocnici a
pak mohla chodit jen pomalu o ber-
lích. Už nemohla všechno doma udě-
lat s úsměvem. Co měli dělat? Tatí-
nek chodil do práce a vydělával pe-
níze, babičku neměli. Kdo měl naku-
povat, vařit, starat se o malého brat-
ra a sestru? Kdo myslíte, že to vše-
chno zařídil? Ano, uhradil jste, byl to
Karlo.

Každý den se snažil mamince po-
máhat a udělat doma co nejvíce.
Chodil pro nákupy, pral, hlídal malé
sourozence. V poledne uvařil oběd,
pak umyl nádobí a uklidil. Každou
práci se snažil udělat co nejlépe.
Přitom chodil samozřejmě do školy
a nikdy nepřišel pozdě. Největším
překvapením ovšem bylo jeho vy-
svědčení na konci roku — měl samé
jedničky.

Učitelé ve škole pozorovali, jak se
Karlo dobře učí, ale jak při tom do-
ma pilně pracuje, jak je hodný a las-
kavý. Dali návrh, aby mu byl udělen
zvláštní odznak za dobrotu a odda-
nost. V úvahu přicházeli i jiní hoši,
ale nakonec cenu udělili Karlovi.

Pokaždé, když se ti zdá, že máš
příliš mnoho práce a povinností,
vzpomenu si na Karla. Jestliže on do-
kázal udělat tolik věcí, proč bych
to neměl dokázat já? Až se ti bude
zdát, že toho máš příliš moc, vzpo-
meň si také na Karla.

-kn-

MOUDROST A STÁŘÍ

Starý moudrý lékař vítal prý své pacienty se slovy: Jsme tři. Ty, nemoc a já. Jestliže budeš s nemocí, budete dva. Já zůstanu sám a vy dva mne udoláte. Jestliže však budeš se mnou, budeme dva — a nemoc zůstane sama. Spolu ji můžeme přemoci.

Zdá se vám být toto vyprávění pěkné? Nic víc? Co však řeknete na to, že jen 20 procent lidí prý poslouchá příkazy svého lékaře? A jiná zkušenost: Víte, že jsme na prvním místě v Evropě ve spotřebě cigaret? Na každého obyvatele staršího patnácti let připadá podle statistiky ročně 2050 vykouřených cigaret. Ročně se tak prokouří na 10 miliard Kčs. Podle dobrozdání lékařů by jen samotné odstranění kouření prodloužilo lidstvu život více než jakékoliv jiné opatření.

Během stárnutí také samo naše tělo prodělává řadu změn. Většinou si neuvědomujeme, že máme nejméně čtrnáct na sobě nezávislých smyslů.

Kromě obvykle jmenovaných pěti ještě ústrojí pro chlad, polohu, tlak, bolest, teplo, únavu, spánek, hlad a žízeň. Je dobré vědět, že téměř polovina stařeckých úmrtí je nějakým způsobem svázána se zánikem smyslů pro rovnováhu (polohu). Proto pozor i na nepatrné výšky! Selhává rovněž smysl pro pocit žízně a důsledky jsou nečekaně těžké. Člověk musí kromě vody obsažené v pokrmě denně vypít nejméně dva litry tekutiny. Při nedostatku vody v organismu dochází k nedobré náladě, bolestem hlavy, migrénám, křečím i smrti.

Také chuť ztrácí svou ostrost, a tak bývají pravdivé nářky, že za mladých let sůl více solila a cukr byl sladší. Pozor proto, aby se vám se solí „neutrhlá ruka“! Méně soli v jídle je pro starší lidi lepší.

Protože stárnoucí žaludek spotřebovává jídlo méně úspěšně, je zapotřebí dodávat organismu dostatek výživných látek, i když už tělo tolik

nepracuje. Jinak začíná trpět podvýživou.

Užitečně nám mohou posloužit zdravotnické přednášky a publikace, které se vztahují k problematice stárnutí. Pomáhají překonávat některé potíže, které se objevují pravidelně s určitým věkem a bojují proti pověrám, které se k nim váží. Vždyť to všechno není proto, aby se někdo stal vystrašeným hypochondrem, jak nám ho vykresluje J. B. Molière ve známé hříčce „Zdravý nemocný“. Latina má půvabnou slovní hříčku v příkladu: Předem varován — lépe vyzbrojen.

Ano, být lépe vyzbrojen na chvíli, o kterých říká obraznou mluvou kniha Kazatel: „Pamatuj na svého Stvořitele ve dnech svého jinošství, než nastanou zlé dny a než se dostaví léta, o kterých řekneš: Nemám v nich zalíbení; než se zatmí slunce a světlo, měsíc, hvězdy a vrátí se po dešti mraky. V ten den se začnou trást strážcové domu a mužové zdatní se zkrví a mlečky nechají práce a bude jich málo, a ty, kdo hledí z oken, obestře temnota a zavrou se dveře do ulice a ztiší se hlas mlýnku a vstávat se bude za šveholu ptactva a všechny zpěvy budou znít přidušeně. A člověk se bude bát výšek a úrazů na cestě; a rozkveté mandloň a těžce se povleče kobyłka a kapara ztratí účinnost. Člověk se vydá do svého věčného domu a ulici budou obcházet ti, kdo naříkají nad mrtvými.

Pamatuj na svého Stvořitele, než se přetrhne stříbrný provaz a rozbiže se mísa zlatá a džbán se roztrhne nad zřídlem a kolo u studny se zláme. A prach se vrátí do země, kde byl, a duch se vrátí k Bohu, který jej dal (Kaz 12,1-7).

K. Sp.

NEZAPOMÍNÁŠ TAKÉ NA NĚCO?

V evangeliu Lukáše čteme krátkou zprávu: Když Ježíš přicházel k jedné vesnici, šlo mu vstříc deset malomocných; zůstali stát opodál a hlasitě volali: „Ježíši, Mistře, smiluj se nad námi!“ Když je uviděl, řekl jim: „Jděte a ukažte se kněžím.“ A když tam šli, byli očištěni. Jeden z nich, jakmile zpozoroval, že je uzdraven, hned se vrátil a velikým hlasem velebil Boha. Padl k Ježíšovým nohám a děkoval mu. Na to Ježíš řekl: „Nebylo jich očištěno deset? Kde je těch devět?“

Společné utrpení a společná bolest semkla deset lidí v těsný kolektiv. Společně se rozhodli hledat pomoc u Pána Ježíše. Nezklamali se. Vyslyšel je okamžitě a uzdravil je bez výjimky. Apoštol Pavel se táže: „Neuvědomuješ si, že dobrotivost Boží tě chce přivést k pokání?“ (Řím 2,4).

Pán Ježíš uzdravil deset lidí,

ale jenom jeden mu poděkoval. Nepochopitelně zůstává, že přes nevděk lidí Boží dobrota k člověku stále trvá. Deset lidí se jednomyslně rozhoduje prosit Pána o uzdravení. Deset jich obdrží Ježíšovu pomoc. Ale pak jednou jednota mizí. Devět jich nepoděkuje. I dnes, když se jedná o to, poklonit se před ukřižovaným Kristem, vzniká mezi lidmi hluboká propast. Člověk žije z Boží dobroty, ale děkovat mu nechce. Devět se jich nevrátilo, aby poděkovalo, protože Boží pomoc považovali za něco samozřejmého.

V podobném nebezpečí se nalzáme všichni. To není samozřejmé, že svítí slunce a že déšť zavlažuje zemi, že máme práci a jsme zdraví.

Martin Luther se jednou vyjádřil: „Kdyby Pán Bůh nechával vycházet slunce jen jednou za rok a pouze na jeden den, tak by lidé tento den měli za veliký svátek, a to by bylo radosti! Protože však slunce vychází každý den, tak o tom lidé ani nepřemýšlejí.“

Jakási paní nastoupila do tramvaje. Všechna místa byla obsazena. Jeden pán vstal a s úsměvem jí nabídl místo. Když paní později vystupovala, někdo z vozu na ni volá: „Něco jste zapomněla, paní!“ Paní se okamžitě vrátila a ptala se: „Copak jsem tu nechala ležet?“ „Zapomněla jste poděkovat tomu pánovi, který vás pustil sednout,“ zněla odpověď. Paní v rozpacích něco řekla, co mělo být jako poděkování a rychle opustila tramvaj.

Neděláš to také tak ve vztahu k Pánu Bohu? Nezapomínáš také na něco?

K. Sp.

„Aby poznali tebe...“

Důležitou roli v životě člověka hraje poznání. Bible staví poznání jako základní předpoklad pro život v nových dimenzích, pro život víry v Bohu a s Bohem. Právě jen toto poznání či nevědomost rozhoduje o způsobu a cestě našeho myšlení a nakonec našeho jednání.

V biblí je zachycen nádherný detail ze života našeho Spasitele. Vyčerpán nočním výslechem, zblácován, visí přibitý hřeby na kříži. Jeho trýznitelé jej tupí, posmívají se mu a On reaguje zvláštním způsobem. Modlí se: „Otče, odpusť jim, nebo nevědí, co činí.“ Říkáme, nepochopitelný projev Boží lásky. Ale je opravdu tak nepochopitelný, a proto nenapodobitelný? Není Ježíšova prosba za zločinné plně zdůvodněná? „Oni nevědí“, oni neznají, oni nepoznali v Ježíši Boha, a proto jednají tak, jak jednají.

Ano, poznání ovlivňuje naše jednání a bible oznamuje, jaká je v tomto směru Boží vůle.

„To je dobré a vítané u našeho Spasitele Boha, který chce, aby všichni lidé došli spásy a poznali Boha“ (1 Tim 2,3,4).

Přistihl jsem se již tolikrát, že jako jiní odsuzuji jednání lidí kolem sebe. Ve vlaku se tři mladí lidé z kupé zdrželi delší dobu v jídelním voze a když se vrátili, jejich chování bylo silně ovlivněno alkoholem. Používali hrubá, vulgární slova a posunky a to i před dětmi, které je v úžasu pozorovaly. Bylo mi hanba za ně. V duchu jsem se modlil: „Pane, děkuji ti, že nejsem takový jako oni...“ Téměř vzápětí mi však proběhl myslí Ježíšův příběh o dvou modlitebnících, farizeovi a publikánu. Zahanbeně jsem si uvědomil, že modlitba moje a farizeova je zcela shodná. „Děkuji ti, že nejsem jako oni...“ Zkusil jsem se podívat Ježíšovým pohledem. Proč jsou takoví? Proč se opíjejí, proč jednají tak sprostě?

...oni nevědí nic o tobě, Pane. Oni tě neznají... Otče, odpusť jim a vlastně, Otče, odpusť mně, vždyť snad i já za to mohu, že oni o tobě nic nevědí. Nic jsem jim o tobě nepověděl. Neřekl jsem jim nic o tvé lásce, o tvé dobrotě, o tom, že i pro ně máš připravenou cestu života, na které je hojnost pravého štěstí i veselí.

Ježíš říká: „Poznáte pravdu a pravda vás vysvobodí.“

Nedlužíme lidem kolem nás právě toto poznání? Ve spleti různých falešných informací a polopravd lidé sami nesmírně těžko hledají pravdu. Potřebují naši pomoc a právě tu jim zůstáváme často dlužní.

Byl jsem jednou pozván naší sestrou na návštěvu k jejímu starému otci. On sám mne zval. Navštívil jsem jej tedy v jeho výměnku a hovořili jsme spolu o Bohu, o Ježíši

Kristu, o otázkách víry. Stařeček již byl velmi slabý, nevstával již ze svého lůžka, ale mysl byla stále svěží. Prožil 93 let svého života a přesto mnohé otázky zůstaly pro něj nedořešené až do posledních dnů. Kladl mi otázky: „Která církev je ta pravá? Katolická, evangelická nebo pravoslavná? Vždyť přece Cyril a Metoděj byli pravoslavní a to oni nám přinesli křesťanství.“ Zůstal jsem mu odpověď dlužen, ale zato jsem otevřel slovo Boží a ukázal mu na věci daleko důležitější; na otázky věčného života, otázky spasení, na záruky, o které je možné se opřít i v nejtemnější hodince stínu smrti. Hovořil jsem o Ježíši Kristu, o našem Spasiteli, neboť jedině On je tou jedinou zárukou vzkříšení i věčného života a ne jen samotná příslušnost k té či oné církvi. Pouhé církevnictví nikoho nespasí. Jedině naše živá, opravdová víra v našeho Spasitele Ježíše Krista je zárukou věčnosti. Ježíš Kristus sám vydává toto svědectví:

„Já jsem vzkříšení a život. Kdo věří ve mne, i kdyby umřel, bude žít. A každý, kdo žije a věří ve mne, neumře navěky...“ (Jan 11,25,26).

Apoštol Jan potvrzuje tato slova:

„Ono svědectví je toto: Bůh nám dal věčný život, a tento život je v jeho Synu. Kdo má Syna, má život, kdo nemá Božího Syna, nemá života. Tohle vám píšu, abyste si byli vědomi, že máte věčný život, protože věříte ve jméno Syna Božího“ (1 Jan 5,11-13).

Oči stařečka se rozšířily a jeho ústa šeptala: „Ano, já věřím, já věřím v Ježíše!“

Otevřel jsem ještě jiné místo slova Božího a četl:

„Říkáme-li, že s ním máme společenství, a přitom chodíme ve tmě, lžeme a nečiníme pravdu. Jestliže však chodíme ve světle, jako on je v světle, máme společenství mezi sebou a krev Ježíše, jeho Syna, nás očišťuje od každého hříchu. Říkáme-li, že jsme bez hříchu, klameme sami sebe a pravda v nás není. Jestliže doznáváme své hříchy, on je tak věrný a spravedlivý, že nám hříchy odpouští a očišťuje nás od každé nepravosti“ (1 Jan 1,6-9).

Stařeček opět položil otázku: „A komu se mám vyzpovídat ze svých hříchů, kterému knězi?“ A tu jsem odpověděl: „Tomu nejvyššímu. Tomu, který jediný vám může odpustit, protože vzal vaše hříchy na sebe. Tomu knězi, který i za vás trpěl a dokonce za vás položil život. Kdo je tím knězem? Ježíš Kristus.“

Jediný Ježíš je naším přímělcem a prostředníkem u Otce. Apoštol Jan dává krásné ujištění:

„Moje milé děti! Toto vám píšu,

abyste nehrěšili. Zhrěší-li však někdo, máme přímělcce u Otce: Ježíše Krista spravedlivého“ (1 Jan 2,1).

Poklekl jsem u lůžka a společně jsme se modlili modlitbu, kterou sám Ježíš nás učil modlit. Prosil jsem Ježíše Krista o odpustění našich hříchů a aby ve své milosti nás přijal. Druhého dne byl dědeček odvezen do nemocnice a ještě ten den zemřel.

„Známost učiníš mi cestu života; u tebe je hojná radost, po tvé pravici je věčná slast“ (Žalm 16,11).

J. VESELÝ

BŮH HO NEOPUSTIL

Švédská spisovatelka Selma Lagerlöfová, držitelka Nobelovy ceny, vypravuje pěknou zkušenost.

Vesnický bednář jezdil v zimě po kraji a prodával své výrobky. Jednou jel po zamrzlé řece a přepadlo jej asi deset vlků. Neměl tak dobré koně, aby jim mohl uniknout. Ve strachu a rozrušení z nečekané situace ho ani nenařadilo, aby shodil sudy, kádě a džbery, a tak ulehčil saním. Už se mu zdálo, že jej vlci dobíhají, když na cestě před sebou uviděl chudou stařenu. Blesklo mu hlavou, že by se mohl zachránit, kdyby kolem stařeny jen projel a nechal ji na cestě. Zatímco by vlci hltali stařenu, získal by čas a snad by se mu podařilo uniknout. Dostal se do těžkého pokušení. Stařena zůstala jako kamenělá, když se sáňe mihly kolem ní. Bednář si však vzápětí vzpomněl na Kristova slova: „Cokoli jste učinili jednomu z těch mých nepatrných, mně jste učinili.“ To s ním zatřásl. Obrátil koně a vzal stařenu na saně. Ale neodpustil si, aby jí aspoň rozzlobeně nevyčetl, že teď zahynou oba. Mlčící žena náhle prohodila, že by měl shodit kádě. Učinil to a vlci se na chvíli u předmětů zastavili. Stařena nabídla bednáři, že se vlkům dobrovolně obětuje, aby se mohl zachránit. Zaražen a zahanben hledal východisko. Ve chvíli, kdy se chystal shodit velký těžký sud, dostal nápad. Poručil stařeně, aby zůstala na saních a dojela do vesnice. Tam měla požádat, aby mu přispěchali na pomoc. Pak ten velký sud shodil, sám seskočil také a přiklopil sud na sebe. V duchu se smál vlkům, kteří doběhli a marně se pokoušeli sud převrátit. Hřálo ho i vědomí, že ho Pán Bůh neopustí. Pak zvažněl a řekl si: „Kdykoli se teď dostanu do nějaké tísně, vždycky si vzpomenu na tuhle událost. Budu-li jednat podle Kristových zásad, Bůh mne neopustí. Nemusím se dopouštět bezpráví ani vůči sobě ani vůči ostatním. Vždy se najde nějaké východisko.“ K. Šp.

MORAVŠTÍ BRATŘI A KAZATELÉ ADVENTISTŮ PŘI SPOLEČNÉ VEČERĚ PÁNĚ V INDIÍ

Bratr Astleford, ředitel oddělení střídmosti a zdraví v severoindické unii naší církve, podává zprávu o cestě skupiny našich misionářů s lékařem do státu Ladakh v sev. Indii: „Místní úřady uvítaly, že se naše misie rozhodla nejdříve pro zdravotnickou osvětu. První večer přišlo na veřejnou přednášku přes 2000 lidí. Promítali jsme i film proti kouření. Výsledek byl nadějný. Uklížeč sálu nám druhý den vyprávěl, že nasbíral celé hromady nedokouřených cigaret a dokonce i plných krabiček s cigaretami. Zahodili je návštěvníci, kteří se rozhodli skončit s kouřením. Příští večer se už vtěsalo do sálu na 5000 lidí. Byli jsme rádi, že se oddíl policistů postaral o pořádek. Vliv, který jsme přednáškami zanechali, byl nad očekávání.“

Největší radost jsme měli ze setkání s církví Moravských bratří v Ladakhu. Předvedli jsme jim naše biblické filmy určené k misijní práci. Byli jimi nadšeni. Svěřili se nám: „Už je takřka nemožné vydat svědectví o Kristu. Ale pozveme naše buddhistické přátele na vaše filmové představení. Dostanou snad lepší názor na křesťanství a jeho poslání.“ I sami Moravští bratři se těmi filmy potěšili. Pozvali nás na jejich nedělní bohoslužby. Mohl jsem při té příležitosti kázat o druhém příchodu Pána Ježíše. Pak byla večeře Páně, kterou vysluhovali naši misionáři a kterou jsme přijímali společně s Moravskými bratřími. Po skončení pobožnosti nás prosili, abychom je zase někdy navštívili a přinesli další biblické filmy. Vrátili jsme se do Nového Dillí a děkovali jsme Bohu za požehnání na cestě.“

„EKUMENICKÝ“ PESIMISMUS

Podle slov německého katolického teologa Karla Rahnera je sjednocení křesťanů sice možné, ale *cn sám zůstává spíše pesimistou, pokud jde o možnost, že této jednoty dosáhnou dnešní představitelé církví. Karl Rahner vypracoval osmibodový návrh, jak by mohlo dojít k sjednocení. Nazval jej: „Petrova služba papeže, ručitele*

jednoty“. Opakuje tedy základní katolický požadavek ke sjednocení — aby všechny církve uznaly smysl a práva „Petrovy služby“ římského papeže, viditelného ručitele jednoty církve ve věrouce i lásce. Tento jediný bod obsažený již v názvu návrhu vysvětluje také pesimismus autora. Plně si uvědomujeme, že protestanté nemohou přijmout autoritu papeže jako nadřazenou Písmu. Přes tuto zásadní překážku křesťané mohou a mají sjednotit své úsilí, ne proto, aby vytvořili nějakou supercírkve, ale aby v bratrské snášlivosti a vzájemné úctě prožívali poselství a plnili poslání, které jim uložil Ježíš Kristus.

STĚ VÝROČÍ

Před sto lety, přesně 21. října 1883, zemřel v Basileji John Nevin Andrews, první oficiálně vyslaný misionář církve adventistů. V říjnu 1874 začal působit ve Švýcarsku mezi členy církve, kteří tam byli již před jeho příjezdem. V červenci 1876 začal vydávat první časopis adventistů s.d. v Evropě. Redigoval jej až do své smrti. Časopis vycházel ve francouzštině a jmenoval se „Signes des temps“ [Znamení doby]. Tento časopis vychází nepřetržitě dodnes. U příležitosti stého výročí se v Basileji uskutečnil symposium a vzpomínková slavnost. V některém z dalších čísel o tom přineseme podrobnější zprávu.

POMOC LIBANONU

Dobročinná světová organizace adventistů (SAWS) se rozhodla, že přispěje k obnově Libanonu a hlavně pomůže v oblasti zdravotnictví. Kromě drobných ošetřoven a zdravotnických středisek na různých místech libanonského venkova převzala do správy a financuje nemocnici v Beit Chebabu, asi padesát kilometrů severovýchodně od Bejrútu. Tato poměrně malá nemocnice měla jen 55 lůžek a jmenovala se „libanonská kolej pro tělesně postižené“. Nyní je v ní místo pro 110 pacientů a 500 dalších je každý den ošetřeno ambulantně. Pacienty jsou většinou mladí muži ve věku mezi 18 a 25 lety, zranění nebo trvale zmrzačení v důsledku izraelské invaze nebo frakčních bojů mezi jednotlivými skupinami obyvatelstva. SAWS financuje zařízení nemocnice, zdravotnický materiál, léky a zajišťuje odborné lékaře, kteří v nemocnici pracují a zaškolují střední zdravotnický personál z řad místního obyvatelstva.

TÁBOR

(k ilustracím na obálce)

Sotva Husovi následovníci prožili několik let klidu následujících po mučednické smrti jejich učitele, nad Čechami se začala stahovat černá mračna těžkých bojů. Mocní nepřátelé husitů byli rozhodnutí české „kacíře“ buď podrobit nebo rozdrtit. Husité viděli, že není vyhnutí a že budou nuceni vzít do rukou zbraň k obraně své víry.

Brzy husitští bojovníci zjistili, že potřebují opěrný bod, nedobytnou pevnost, v níž by nacházeli bezpečný úkryt. Proto r. 1420 na vysokém strmém ostrohu nad řekou Lužnicí začali budovat opevněné město, které nazvali podle biblické hory Tábor.

Jako kdysi izraelité při výstavbě Jeruzaléma, tak nadšení husité budovali své město neustále připraveni odrazet útoky nepřátel. Od té doby se v tábořském ležení mluvilo o bojující obci v poli a o pracující obci doma. Město bylo opevněno mohutnými hradbami, půdorys s velkým náměstím byl způsoben vojenským účelům.

Husitské město Tábor ovšem nesloužilo pouze jako vojenská základna, ale stalo se i duchovním centrem radikální strany husitů. Všichni nově přichozí do města odevzdávali svůj majetek do společných kádí, protože podle starých letopisů „na Táboře není nic tvé a nic mé, než všechno v obec rovně mají...“ jinak kdož co má zvláště, hřeší smrtelně“. V nově uspořádané společnosti uplatňovali zásadu, že mají být „všichni zároveň bratři a pánů aby nebylo a jeden aby druhému poddán nebyl“. Proto se vzájemně jmenovali „bratři“.

Na Táboře působilo několik významných kazatelů a teologů. Mezi nimi zvláště vynikal Václav Koranda, Martin Loquis a Mikuláš z Pelhřimova, neúnavný tvůrce tábořské věrouky. Tito zbožní mužové denně lid učili a podněcovali jej v lásce ke Kristu a jeho pravdě. Nejenom kněží, ale všichni lidé se zabývali čtením biblických knih. Sám Aeneas Sylvius, pozdější papež Pius II., musel i přes svůj nepřátelský vztah k husitům po své návštěvě Tábora vydat svědectví, že „tento nevěrný lid má při sobě jediné dobré, že miluje vědění. Není tam dřevočky, která by nebyla, přesně obeznána s biblí Starého a Nového zákona.“

Roku 1437 se Tábor stal královským městem. O patnáct let později se město vzdalo Jiřímu z Poděbrad. Z té doby pochází kamenná výstavba města, z níž se dodnes zachovalo mnoho významných památek. Hlavní dominantu města tvoří pozdně gotický chrám Proměnění Páně. Další významnou stavbou je dvouposchodová radnice na náměstí, u které se sice nezachovalo původní průčelí, ale zato velmi cenné interiéry. Dodnes se částečně zachovaly městské hradby jež jsou vynikajícím příkladem gotické opevňovací soustavy. Celé město je protkáno složitou sítí podzemních chodů. V době protireformace byl vystavěn augustiánský klášter s kostelem a malebný poutní komplex Klokoty z poč. 18. století.

Dnes se život Tábora neliší od jiných měst, ale když se pozorně zaposloucháme do tichého hlasu kamenných zdí historického jádra, zdá se nám, jako bychom zaslechli ozvěnu doléhající k našemu sluchu z hlubin staletí. Uslyšíme zvonění okovaných cepů, sudlic a palců, nadšená kázání tábořských kněží a vážný zpěv „bojovníků zákona Kristova“. V našem tichém zamyšlení snad i trochu litujeme, že z těch kamenů, které husité s láskou a nadšením tesali, nepřekročí jiskra nadšení, odvahy a obětavosti i do srdcí dnešních křesťanů. MH

